

Teater, dans och musik

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet motioner som har väckts under allmänna motionstiden vid 2000/01 och 2001/02 års riksmöten.

Utskottet föreslår att riksdagen med delvis bifall till motioner som sin mening skall tillkännage för regeringen att en orkesteröversyn skall genomföras.

Förutom vissa övergripande teater- och musikfrågor innehåller övriga motioner förslag som rör stödet till fria grupper, dans- och orkesterfrågor, nyckelharpan som svenskt nationalinstrument, genrecentrum och folkmusik, spelmansstämmor, festivaler och folkdans, statsbidrag till tekniskt avancerad musikutrustning, arrangörstödet, musikskolor, textning av operor på svenska, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar, könsobalansen på musikområdet, nationalscenernas uppdrag, fonogramstödet, Teateralliansen AB och centrumbildningarna samt länsmusikkonsulenter. Motionerna avstyrks.

I betänkandet finns 30 reservationer och 16 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	5
Bakgrund.....	11
Utskottets överväganden.....	12
Vissa övergripande teater- och musikfrågor.....	12
Stödet till fria grupper.....	13
Dans.....	17
Orkesterfrågor.....	20
Nyckelharpan som svenskt nationalinstrument.....	23
Genrecenter och folkmusik.....	25
Spelmansstämmor, festivaler, folkdans m.m.....	27
Statsbidrag till tekniskt avancerad musikutrustning.....	28
Arrangörstödet.....	28
Kultur- och musikskolor.....	30
Textning av operor på svenska.....	32
Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar.....	32
Könsobalansen på musikområdet.....	33
Fler nyproducerade verk på nationalscenerna.....	34
Fonogramstödet.....	34
Teateralliansen AB och centrumbildningarna.....	35
Länsmusikkonsulenter.....	36
Reservationer.....	37
1. Vissa övergripande teater- och musikfrågor (punkt 1), (m).....	37
2. Statistik över fria grupper utan statsbidrag (punkt 2), (v, c).....	38
3. Relationen mellan de fria gruppernas medelstilldelning och kostnadsutvecklingen (punkt 3), (v).....	39
4. Relationen mellan stödet till institutioner och fria grupper (punkt 4), (v).....	39
5. Relationen mellan verksamhetsbidrag och projektbidrag till de fria grupperna (punkt 5), (v, kd).....	40
6. Treåriga stöd till de fria teatergrupperna (punkt 6), (v, c).....	40
7. Treåriga stöd till de fria dansgrupperna och koreograferna (punkt 7), (v).....	41
8. Utredning för att skapa en tydlig struktur för dansen (punkt 11), (v).....	41
9. En handlingsplan för hur dansen skall kunna utvecklas (punkt 12), (v, kd, fp).....	42
10. Ett uppdrag till Dansens Hus (punkt 14), (v).....	42
11. Göteborgsmusiken (punkt 18), (1 m).....	43
12. Nyckelharpan som svenskt nationalinstrument (punkt 19), (c).....	43

13. Nyckelharpan som svenskt nationalinstrument (punkt 19), (mp).....	44
14. Samverkansprojekt inom olika genrer m.m. (punkt 20), (m)	45
15. Samverkansprojekt inom olika genrer m.m. (punkt 20), (v).....	45
16. En plan för inrättandet av olika genrecentrum på musik- området (punkt 21), (m)	46
17. Stöd till Folkmusikens hus i Rättvik (punkt 24), (mp)	46
18. Statlig samverkan beträffande stödet till Eric Sahlström- institutet (punkt 26), (kd, c).....	47
19. Villkoren för statsbidraget till Eric Sahlström-institutet (punkt 27), (mp)	47
20. En utredning om spelmannsstämmornas och festivalernas roll i kulturlivet (punkt 28), (kd, c)	48
21. Stöd till tekniskt avancerad musikutrustning (punkt 31), (v)	48
22. Ökat arrangörsstöd (punkt 34), (mp)	49
23. Ett utredningsuppdrag om musikens betydelse (punkt 38), (fp).....	49
24. Textrensor vid operaframföranden på svenska (punkt 41), (c, fp).....	50
25. Ökat ekonomiskt stöd till Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar (punkt 43), (mp)	50
26. En utredning om könsobalansen på musikområdet (punkt 44), (v)	51
27. Möjligheterna att få fram fler verk av kvinnliga musikskapare (punkt 45), (v)	51
28. Utvärdering av Teateralliansen AB m.m. (punkt 48), (kd, c).....	52
29. Ökat stöd till Teateralliansen AB och centrumbildningarna (punkt 49), (mp)	52
30. Stöd till länsmusikkonsulenter (punkt 50), (mp)	53
Särskilda yttranden.....	54
1. Vissa övergripande teater- och musikfrågor (punkt 1), (v, mp)	54
2. Treåriga stöd till de fria grupperna (punkterna 6 och 7), (m)	54
3. Treåriga stöd till de fria grupperna (punkterna 6 och 7), (fp).....	54
4. Ett centrum för teaterutveckling (punkt 8), (v).....	55
5. De fria dansarnas pension och socialförsäkring (punkt 9), (v)	55
6. Unga koreografers etableringsmöjligheter (punkt 15), (v)	55
7. Ökat statligt stöd till scenen Stallet i Stockholm (punkt 23), (v).....	55
8. Scener m.m. för pop-, rock- och jazzmusik (punkt 32), (v).....	55
9. Fördelningen av stödet till musiklivets arrangörer (punkt 33), (v).....	56
10. Bidrag till kommunala kultur- och musikskolor m.m. (punkt 37), (kd).....	56
11. Riksteaterns statsbidrag (punkt 42), (m).....	56
12. Nationalscenernas uppdrag (punkt 46), (v)	56
13. Det statliga fonogramstödet (punkt 47), (v)	57
14. Det statliga fonogramstödet (punkt 47), (kd)	57

15. Ökat stöd till Teateralliansen AB och centrumbildningarna (punkt 49), (v).....	57
16. Stöd till länsmusikkonsulenter (punkt 50), (v)	57
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	58
Motioner från allmänna motionstiden 2000.....	58
Motioner från allmänna motionstiden 2001.....	60

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Vissa övergripande teater- och musikfrågor

1. Vissa övergripande teater- och musikfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr235 yrkandena 2 och 3 samt 2001/02:Kr205 yrkandena 7 och 9.

Reservation 1 (m)

Stödet till fria grupper

2. Statistik över fria grupper utan statsbidrag

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr307, 2001/02:Kr348 yrkande 6 och 2001/02:Kr352 yrkande 11.

Reservation 2 (v, c)

3. Relationen mellan de fria gruppernas medelstillsättning och kostnadsutvecklingen

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr348 yrkande 1 och 2001/02:Kr352 yrkande 5.

Reservation 3 (v)

4. Relationen mellan stödet till institutioner och fria grupper

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr348 yrkande 2 och 2001/02:Kr352 yrkande 6.

Reservation 4 (v)

5. Relationen mellan verksamhetsbidrag och projektbidrag till de fria grupperna

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr348 yrkande 4 och 2001/02:Kr352 yrkande 8.

Reservation 5 (v, kd)

6. Treåriga stöd till de fria teatergrupperna

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr348 yrkande 3.

Reservation 6 (v, c)

7. Treåriga stöd till de fria dansgrupperna och koreograferna

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr352 yrkande 7.

Reservation 7 (v)

8. Ett centrum för teaterutveckling

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr348 yrkande 7.

Dans

9. De fria dansarnas pension och socialförsäkring

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr352 yrkande 12.

10. Regionalt placerade danskompanier m.m.

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr205 yrkande 8.

11. Utredning för att skapa en tydlig struktur för dansen

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr352 yrkande 1.

Reservation 8 (v)

12. En handlingsplan för hur dansen skall kunna utvecklas

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr352 yrkande 2.

Reservation 9 (v, kd, fp)

13. Funktionella scener för dansen

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr352 yrkande 3.

14. Ett uppdrag till Dansens Hus

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr352 yrkande 4.

Reservation 10 (v)

15. Unga koreografers etableringsmöjligheter

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr352 yrkande 10.

Orkesterfrågor

16. Orkesteröversyn

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anfört om en orkesteröversyn. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2000/01:Kr250, 2000/01:Kr251, 2000/01:Kr345 yrkande 22, 2001/02:Kr321 och 2001/02:Kr350 yrkandena 5 och 6.

17. Östgöta blåsarsymfoniker

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr293 och 2001/02:Kr351.

18. Göteborgsmusiken

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr228.

Reservation 11 (l m)

*Nyckelharpan som svenskt nationalinstrument***19. Nyckelharpan som svenskt nationalinstrument**

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr233, 2000/01:Kr306, 2000/01:Kr701 yrkande 23, 2001/02:Kr266, 2001/02:Kr268 yrkande 2, 2001/02:Kr290, 2001/02:Kr294, 2001/02:Kr302, 2001/02:Kr353, 2001/02:Kr354 och 2001/02:Kr422 yrkande 37.

Reservation 12 (c)

Reservation 13 (mp)

*Genrecentrum och folkmusik***20. Samverkansprojekt inom olika genrer m.m.**

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr205 yrkande 10 och 2001/02:Kr350 yrkande 8.

Reservation 14 (m)

Reservation 15 (v)

21. En plan för inrättandet av olika genrecentrum på musikområdet

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr231.

Reservation 16 (m)

22. Fler folkmusikcentrum

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr701 yrkande 22 och 2001/02:Kr422 yrkande 35.

23. Ökat statligt stöd till scenen Stallet i Stockholm

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr350 yrkande 4.

24. Stöd till Folkmusikens hus i Rättvik

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr422 yrkande 36.

Reservation 17 (mp)

25. Uttalande om folkmusiken

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr205 yrkande 11.

26. Statlig samverkan beträffande stödet till Eric Sahlström-institutet

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr268 yrkande 1.

Reservation 18 (kd, c)

27. Villkoren för statsbidraget till Eric Sahlström-institutet

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr422 yrkande 34.

Reservation 19 (mp)

*Spelmansstämmor, festivaler, folkdans m.m.***28. En utredning om spelmansstämmornas och festivalernas roll i kulturlivet**

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr345 yrkande 20 och 2001/02:Kr418 yrkande 5.

Reservation 20 (kd, c)

29. En utredning om spelmansstämmornas och festivalernas utveckling

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr701 yrkande 24 och 2001/02:Kr422 yrkande 38.

30. Arbetsmarknadssituationen för professionella folkdansare

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr701 yrkande 26 och 2001/02:Kr422 yrkande 39.

*Statsbidrag till tekniskt avancerad musikutrustning***31. Stöd till tekniskt avancerad musikutrustning**

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr350 yrkande 12.

Reservation 21 (v)

*Arrangörstödet***32. Scener m.m. för pop-, rock- och jazzmusik**

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr210 och 2001/02:306.

33. Fördelningen av stödet till musiklivets arrangörer

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr350 yrkandena 10 och 11.

34. Ökat arrangörsstöd

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr422 yrkande 27.

Reservation 22 (mp)

*Kultur- och musikskolor***35. Betydelsen av den kommunala kultur- och musikskolan**

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr207 och 2000/01:Kr247.

36. Sponsring för att stärka den kommunala musikskolan

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr204.

37. Bidrag till kommunala kultur- och musikskolor

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr345 yrkande 27.

38. Ett utredningsuppdrag om musikens betydelse

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr290 yrkande 1 och 2001/02:Kr355 yrkande 1.

Reservation 23 (fp)

39. Rätt till studier i kommunala kultur- och musikskolan

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr355 yrkande 2.

40. Musikskolelärares lönenivå

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr355 yrkande 3.

Textning av operor på svenska

41. Textrensor vid operaframföranden på svenska

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr201.

Reservation 24 (c, fp)

Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar

42. Riksteaterns statsbidrag

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr259.

43. Ökat ekonomiskt stöd till Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr422 yrkande 24.

Reservation 25 (mp)

Könsobalansen på musikområdet

44. En utredning om könsobalansen på musikområdet

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr350 yrkande 1.

Reservation 26 (v)

45. Möjligheterna att få fram fler verk av kvinnliga musikskapare

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr350 yrkande 2.

Reservation 27 (v)

Fler nyproducerade verk på nationalscenerna

46. Nationalscenernas uppdrag

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr350 yrkande 3.

Fonogramstödet

47. Det statliga fonogramstödet

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr350 yrkande 7.

Teateralliansen AB och centrumbildningarna

48. Utvärdering av Teateralliansen AB m.m.

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr418 yrkande 14.

Reservation 28 (kd, c)

49. Ökat stöd till Teateralliansen AB och centrumbildningarna

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr422 yrkande 8.

Reservation 29 (mp)

Länsmusikkonsulenter

50. Stöd till länsmusikkonsulenter

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr422 yrkande 26.

Reservation 30 (mp)

Stockholm den 21 mars 2002

På kulturutskottets vägnar

Inger Davidson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Inger Davidson (kd), Åke Gustavsson (s), Elisabeth Fleetwood (m), Agneta Ringman (s), Annika Nilsson (s), Charlotta L Bjälkebring (v), Lennart Fridén (m), Jan Backman (m), Paavo Vallius (s), Lars Wegendal (s), Peter Pedersen (v), Roy Hansson (m), Ewa Larsson (mp), Birgitta Sellén (c), Ana Maria Narti (fp), Hillevi Larsson (s) och Gunilla Tjernberg (kd).

Bakgrund

Riksdagen har beslutat om mål för den nationella kulturpolitiken och om inriktningen på de statliga insatserna (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129). Inriktningen på statens insatser för konstnärerna skall bl.a. syfta till att skapa förutsättningar för ett aktivt kulturliv som ger arbete och försörjning åt konstnärer och rika kulturupplevelser för medborgarna, skapa sådana villkor för de professionella konstnärerna att de kan basera sin försörjning på ersättning för utfört konstnärligt arbete samt anpassa regelverken på alla politikområden så att rimlig hänsyn tas till konstnärernas speciella förhållanden.

Statens kulturråd har under de senaste tre åren genomfört översyner av såväl de regionala och lokala teater-, musikteater-, dans- och musikinstitutionerna som det fria kulturlivet. Av samtliga översyner framgår att det finns behov av tydligare målformuleringar från både de regionala huvudmännen och staten. Översynerna visar också att de fria gruppernas ekonomiska behov vida överstiger de resurser som står till Kulturrådets förfogande. Kulturrådet har i sina budgetunderlag under senare år framhållit att stödet till de fria grupperna och de arrangerande musikföreningarna bör prisuppräknas årligen för att kulturpolitiken skall bli effektiv.

De fria grupperna svarar för en betydande del av utbudet av teater, dans och musik. Såväl konstnärligt som kulturpolitiskt är de fria grupperna en värdefull del av svenskt kulturliv. Översyner som Statens kulturråd har låtit göra visar att situationen för många av de fria grupperna är ytterst ansträngd. Mot den bakgrunden har riksdagen beslutat att det statliga stödet till de fria teater-, dans- och musikgrupperna skall öka med 20 miljoner kronor fr.o.m. år 2002.

Sverige har i internationell jämförelse ett unikt nätverk av regionala och lokala scenkonstinstitutioner, som utvecklats under lång tid genom ekonomisk samverkan mellan staten och regionala eller primärkommunala huvudmän. Uppbyggnaden av ett rikstäckande nätverk av stads- och länsteatrar är i princip fullbordad. Den regionala infrastrukturen på scenkonstområdet har fått en förstärkt ekonomisk bas i och med att området tillförs 20 miljoner kronor i ökat verksamhetsstöd fr.o.m. år 2002.

Regeringen har under hösten 2001 tillkallat en särskild utredare med uppdrag (dir. 2001:90) att genomföra en heltäckande kartläggning av hur gällande trygghetssystem inom bl.a. socialförsäkringsområdet förhåller sig till konstnärlig verksamhet. Utredaren skall pröva om de nuvarande regelverken innebär särskilda problem för konstnärliga yrkesutövare, särskilt egenföretagande och frilansande konstnärer, samt i förekommande fall analysera och redogöra för orsaken till problemen. Utredningen skall vara avslutad den 30 november 2002.

Utskottets överväganden

Vissa övergripande teater- och musikfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om vissa övergripande teater- och musikfrågor, *jämför reservation 1 (m)*.

Motionerna

Staten bör, enligt motionärerna bakom motion 2000/01:Kr235 (m) yrkandena 2 och 3 om musik och teater, se över synen på arbetsmarknadsåtgärder inom kultursektorn. Politikens uppgift skall enligt motionärerna vara att skapa ett allmänt samhällsklimat som underlättar och t.o.m. lockar till skapande verksamhet. Vidare framhålls att nya anställningsformer, baserade på projekt, kombinationstjänster och ett brett etablerande av bemanningsföretag m.m., måste utvecklas. Slutligen framhålls vikten av samverkan mellan de olika aktörerna.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 7 framhåller att det är viktigt att teatern håller en hög kvalitet och att det, liksom på andra områden inom kulturen, finns ett statligt gemensamt ansvar för att förvalta detta kulturarv. Motionärerna anser emellertid att regionerna och kommunerna bör ta ett större ansvar för teaterverksamheten. En ökad regional samverkan om distribution, teknik och vissa specialensembler skulle enligt motionärerna skapa valfrihet och medföra ett ökat utbud. Vidare anføres att anslaget till de fria teatergrupperna, vilka enligt motionärerna står för förnyelsen, behöver ökas betydligt. Motionärerna anser också att det borde ligga i en kulturnations intresse att garantera existensen för ett par musikteatrar, som skulle kunna agera rikstäckande.

I motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 9 framhålls att det är viktigt med musik för människans välbefinnande under hela livet. Motionärerna anser att samordning, samarbete och nätverk inom musikens alla genrer bör stödjas. Vidare vill motionärerna att åtgärder skall vidtas för att rädda kvaliteten på den ceremoniella blåsmusiken. Motionärerna framhåller också vikten av att uppmärksamma landets rika skatt av folkmusik.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av motionsyrkandena om mera övergripande teater- och musikfrågor vill utskottet anföra följande.

Kulturarbetarnas arbetsmarknadssituation har nyligen setts över och riksdagen har fattat beslut i frågan under förra riksmötet (prop. 1999/2000:139, ytt. 2000/01:KrU1y, bet. 2000/01:AU5, rskr. 2000/01:102). Beslutet innebar att rimlig hänsyn bör tas till de särskilda behov som kan gälla för grupper med

tillfälliga anställningar och osäkra anställningsförhållanden eller andra speciella omständigheter, bl.a. på kulturarbetsmarknaden. Inom AMS kulturarbetsdelegation har riktlinjer utarbetats med utgångspunkt i riksdagsbeslutet och i samråd med de berörda kulturarbetargrupperna. Under innevarande år följer AMS upp dessa riktlinjer.

Ett projekt som rör nya företags- och anställningsformer har inletts i Rege- ringskansliet bl.a. i syfte att göra en generell kartläggning av utveckling, drivkrafter och effekter i gränssnittet mellan egenföretagande och anställning. Projektet omfattar såväl kultursektorn som andra delar av samhället.

Utskottet anser att det är positivt att olika former för arbete och samverkan inom och mellan olika kultursektorer utvecklas. Utskottet påminner om att ett av målen för den nationella kulturpolitiken är att främja kulturell mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet och därigenom motverka kommersialismens negativa verkningar.

Kulturrådet skall bl.a. bidra till att utveckla samspelet mellan de statliga, regionala och kommunala instanserna i syfte att slå vakt om nationell kulturpolitik, främja kulturell mångfald och geografiskt jämlik fördelning av kulturutbudet. Kulturrådet skall vidare verka för att kulturpolitiska aspekter på utvecklingen beaktas inom andra samhällsområden.

Utskottet anser – liksom motionärerna – att de fria grupperna har stor betydelse för förnyelse, tillgänglighet och bredd inom teater-, dans- och musikområdena. De bidrar också till att barn och ungdom får bättre möjlighet att möta teaterns, dansens och musikens olika uttrycksformer. Vid budgetbehandlingens inför år 2002 anvisade riksdagen ett med 20 miljoner kronor förhöjt anslag till de fria grupperna (prop. 2001/02:1, bet. 2001/02:KrU1, rskr. 2001/02:72).

Utskottet finner, med hänvisning till det anförda, att motionerna 2000/01:Kr235 (m) yrkandena 2 och 3 samt 2001/02:Kr205 (m) yrkandena 7 och 9 om övergripande teater- och musikfrågor till vissa delar får anses vara tillgodosedda genom tidigare riksdagsbeslut, varför de avstyrks.

Stödet till fria grupper

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- statistik över fria grupper utan statsbidrag, *jämför reservation 2 (v, c)*,
- relationen mellan de fria gruppernas medelstillsättning och kostnadsutvecklingen, *jämför reservation 3 (v)*,
- relationen mellan stödet till institutioner och fria grupper, *jämför reservation 4 (v)*,
- relationen mellan verksamhetsbidrag och projektbidrag till de fria grupperna, *jämför reservation 5 (v, kd)*.

- treåriga stöd till de fria teatergrupperna, *jämför reservation 6 (v, c)*,
- treåriga stöd till de fria dansgrupperna och koreograferna, *jämför reservation 7 (v)* och
- ett centrum för teaterutveckling.

Bakgrund

Själva begreppet fri teatergrupp har kommit att bli mindre självklart och mer svårdefinierat. Kulturrådet har i sin Omvärldsanalys år 2001 berört frågan, liksom i sin rapport "Vem säger sig fri?" – en översyn av de fria teatergrupperna (Statens kulturråd 2000).

I rapporten konstateras att skillnaden mellan målet för anslaget till fria grupper och målet för utbyggnaden av den regionala teaterutbyggnaden är oklar. Vidare belyses problemet med att fördela de knappa resurserna. Rapportförfattaren föreslår att färre grupper borde få större bidrag, så att de medverkande skulle kunna få avtalsenliga löner, sociala förmåner etc.

I rapporten konstateras vidare att en mycket stor andel av de fria gruppernas utgifter utgörs av lönekostnader, som ökar med kostnadsutvecklingen. Möjligheterna till rationaliseringsvinster är små. En anslagsutveckling som inte följer kostnadsutvecklingen drabbar dessa grupper mycket hårt, anser utredaren.

En slutsats som rapportförfattaren drar av översynen är att målen för anslaget till de fria grupperna inte är tillräckligt tydliga. Därför föreslås vissa förändringar i bidragssystemet, nämligen enkelhet och tydlighet, tydliga kulturpolitiska prioriteringar, en koppling mellan medel och verksamhet, bättre förutsättningar för långsiktig planering samt möjligheter till flexibilitet och förnyelse.

Kulturrådet har, bl.a. som en följd av ovan nämnda rapport, beslutat om treåriga stöd till några fria teatergrupper och några fria dansgrupper. Genom att göra treåriga överenskommelser med regionala och lokala bidragsgivare skall bättre kontinuitet uppnås i bidragsgivningen.

Motionerna

Motionärerna bakom motionerna 2000/01:Kr307 (v), 2001/02:Kr348 (v) yrkande 6 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 11 vill att den mångfald som alla fria grupper med professionella yrkesutövare representerar skall synliggöras. Statsbidrag skall enligt motionärerna inte vara den faktor som avgör huruvida staten ska lyfta fram en särskild konstproducent eller inte. Motionärerna anser att alla fria grupper skall redovisas i Kulturrådets statistik, utredningar och satsningar, såväl de med statliga bidrag som de utan.

En konsekvensanalys när det gäller effekterna av att de fria teater- och dansgruppernas medelstildelning inte följer kostnadsutvecklingen begärs i motion 2001/02:Kr348 (v) yrkande 1. Detsamma yrkas beträffande de fria dansgrupperna i motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 5.

I motion 2001/02:Kr348 (v) yrkande 2 påtalas behovet av en utvärdering av hur anslagens storlek svarar mot den verksamhet som bedrivs på teaterinstitutioner respektive av fria teatergrupper. En motsvarande utvärdering beträffande dansinstitutionerna respektive de fria dansgrupperna och koreograferna begärs i 2001/02:Kr352 (v) yrkande 6.

I motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 8 begärs en utredning och förslag om de finansiella konsekvenserna av en långsiktig och hållbar lösning på frågan om balans mellan verksamhetsbidrag och särskilda projektbidrag för de fria dansgrupperna och koreograferna utan att antalet grupper minskas. I motion 2001/02:Kr348 (v) yrkande 4 begärs detsamma för alla slags fria grupper.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr348 (v) yrkande 3 föreslår att bidragsgivande myndigheter skall ge treåriga stöd till de fria teatergrupperna, vilket skulle gynna såväl grupperna som samhället. I motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 7 föreslås detsamma för de fria dansgrupperna och koreograferna.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr348 (v) yrkande 7 målar upp en vision om ett svenskt internationellt gästspelscentrum med plats för den moderna svenska teatern, världsteater, workshops, seminarier, verkstäder för teaterforskning och teaterstudier. Motionärerna framhåller att det borde ligga i linje med de nationella kulturpolitiska målen att låta teatergruppen Teatermaskinen göra en förstudie om möjligheten att bilda ett centrum för teaterutveckling. Detta bör tillkännages för regeringen.

Utskottets ställningstagande

Statens kulturråd har enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken det övergripande ansvaret för landets kulturstatistik. Rådets senaste statistikredovisning för området teater och dans (Kulturen i siffror 2001:7) omfattar uppgifter om verksamhet, personal och ekonomi för 39 institutioner och 84 fria grupper på teater- och dansområdet som erhållit statligt bidrag. Statistiken har begränsats så att fria teatergrupper som erhållit ett statsbidrag som är mindre än 100 000 kronor inte tagits med i statistikunderlaget. Utskottet har erfarit att diskussioner pågår inom Kulturrådet om hur en utvidgad statistikredovisning skall kunna genomföras. En av de centrala frågeställningarna är hur urvalet skall göras, dvs. vilka grupper som fortsättningsvis skall ingå i denna redovisning.

Utskottet anser att riksdagen inte bör ta ställning till detaljer i Kulturrådets uppdrag att producera kulturstatistik. Det bör ankomma på rådet att ta ställning till vilka möjligheter som finns att, inom sina ekonomiska ramar, utveckla redovisningen av kulturstatistik, t.ex. när det gäller de fria grupperna. Med hänvisning till vad som anförts ovan avstyrker utskottet motionerna 2000/01:Kr307 (v), 2001/02:Kr348 (v) yrkande 6 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 11.

Utskottet har tidigare behandlat motioner av samma innebörd som den nu aktuella om kostnadsutvecklingen (bet. 1999/2000:KrU10 s. 4–6) och då hänvisat till Kulturrådets allmänna uppföljnings- och utvärderingsansvar. Utskottet har därvid inte funnit anledning att begära en sådan särskild utred-

ning som nu åter begärs om konsekvenserna av att anslagen inte utvecklas i takt med kostnadsutvecklingen. En analys av kostnadsutvecklingen för de fria grupperna har presenterats i Kulturrådets rapport "Vem säger sig fri?". Förslag om medelsförstärkning grundade bl.a. på olika rapporter har lämnats i Kulturrådets budgetunderlag för åren 2002 och 2003. Utskottet anser att utrymmet för anslagsökningar och avvägningar mellan olika behov inom teater-, dans- och musikområdet bör bedömas i samband med det årliga budgetarbetet, såsom senast skett hösten 2001, då bidraget till de fria grupperna kunde ökas med 20 miljoner kronor. Med hänvisning till det anförda avstyrks motionerna 2001/02:Kr348 (v) yrkande 1 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 5.

Med tanke på de skilda förutsättningarna, när det gäller uppdrag, lokalkostnader och andra fasta kostnader, publikstorlek m.m. anser utskottet att en djupare analys och jämförelse av förhållandet mellan stöd och verksamhet hos de fria teater- och dansgrupperna respektive hos teater- och dansinstitutionerna skulle kunna vara svår att tolka och använda. Båda kategorierna är av utomordentlig betydelse för såväl varandras som för scenkonstens utveckling. Såväl fria grupper som institutioner behövs och fyller olika behov. Båda kategorierna har avsevärt högre anspråk på statligt stöd än vad tillgängliga medel kan tillgodose. Med hänvisning till det anförda avstyrks motionerna 2001/02:Kr348 (v) yrkande 2 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 6 om en utvärdering av och jämförelse mellan teatrar och fria teatergruppers verksamhets- och anslagsutveckling.

Riksdagen anslår medel till de fria teater-, dans- och musikgrupperna. Statens kulturråd fördelar dessa medel i form av verksamhetsbidrag och projektbidrag. Kulturrådet avgör hur avvägningen skall göras mellan verksamhets- och projektbidrag inom den ekonomiska ram som riksdagen beslutat om. Kulturrådet har ansvar för att bedöma effekterna av bidragsgivningen, att rapportera detta till regeringen i samband med årsredovisningar samt att lägga sina bedömningar till grund för budgetunderlag och eventuella förslag till förändringar i medelsanvändningen. Det bör inte ankomma på riksdagen att besluta om avvägningen mellan verksamhetsbidragen och det särskilda projektbidraget för de fria grupperna. Utskottet anser inte att det föreligger behov av en särskild utredning om möjligheterna till ett långsiktigt ökat bidrag. Detta är en fråga som bör avgöras i det årliga budgetarbetet. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2001/02:Kr348 (v) yrkande 4 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 8.

Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att ett flerårigt stöd till fria grupper ger dem stabilitet och möjlighet till utveckling. Det kan också medföra att landsting och kommuner i större utsträckning väljer att ge längre stöd än ett år i taget. En utveckling mot en flerårig bidragsgivning, med en mera ingående prövning av gruppernas verksamhet, har påbörjats genom att Kulturrådet nu gjort överenskommelser med landsting och kommuner om treåriga stöd till vissa fria grupper. Utskottet anser att erfarenheterna och bedömningen av denna bidragsgivning bör avvaktas. Riksdagen bör således inte göra några sådana uttalanden som begärs i motionerna 2001/02:Kr348 (v) yrkande 3 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 7, varför de avstyrks.

Det finns inte underlag för att kunna bedöma om gruppen Teatermaskinen bör ges i uppdrag att undersöka och studera möjligheterna att bygga upp ett centrum för teaterutveckling. Motion 2001/02:Kr348 (v) yrkande 7 avstyrks.

Dans

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- de fria dansarnas pension och socialförsäkring,
- regionalt placerade danskompanier m.m.,
- en utredning för att skapa en tydlig struktur för dansen, *jämför reservation 8 (v)*,
- en handlingsplan för hur dansen skall kunna utvecklas, *jämför reservation 9 (v, kd, fp)*,
- funktionella scener för dansen,
- ett uppdrag till Dansens Hus, *jämför reservation 10 (v)* och
- unga koreografers etableringsmöjligheter.

Bakgrund

1996 års kulturpolitiska beslut innebar att dansens ställning som egen konstform bekräftades. Betydande insatser har också gjorts för dansen bl.a. genom tillkomsten av vissa regionala dansinstitutioner, ett förstärkt stöd till fria dansgrupper och dansfrämjande verksamhet som programmet Dans i hela landet. Trots dessa satsningar har dansen i flera hänseenden förhållandevis svårt att etablera sig som egen konstform i hela landet. Ett stort och varierat utbud av dansföreställningar förekommer främst i Stockholm. På den regionala nivån är satsningen på dans ojämn, även om det på många håll finns en klar ambition att skapa nya strukturer för dansfrämjande och dansproducerande verksamhet. Antalet fritt verksamma dansgrupper ökar samtidigt som många koreografer saknar en institutionell bas för sin konstnärliga utveckling.

För en ändamålsenlig avvägning av statens insatser för danskonsten bedömer regeringen i budgetpropositionen för år 2002 att det finns behov av en samlad bild av områdets problem och förutsättningar. Ett sådant underlag bör, enligt regeringen, tas fram i dialog med dansens företrädare. Kulturdepartementet avser därför att under år 2002 anordna en hearing med olika intressenter inom dansen.

I Regeringskansliet pågår för närvarande en översyn av statens tjänstepensionsåtagande för olika grupper av konstnärer inom teater-, musik- och dansområdet och av hur bestämmelserna kring dessa samverkar med reglerna för den reformerade allmänna pensionen. Arbetet bedrivs fortlöpande och i samråd med arbetsmarknadens parter. (Översynen nämns i dir. 2001:90 för utredningen om socialförsäkringsfrågor m.m. i förhållande till konstnärlig verksamhet.)

Motionerna

I motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 12 begärs en översyn av de fria dansarnas pensions- och socialförsäkringsförmåner eftersom dessa enligt motionärerna är missgynnade i förhållande till de statligt anställda dansarna.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 8 anser att Sverige bör ha några regionalt placerade danskompanier, som kan täcka en stor del av landet med sin verksamhet utan alltför långa resor för agerande och publik. Dessa professionella danstrupper skulle enligt motionärerna kunna tjäna som förebilder för andra dansare och ge hela landet ett bättre utbud än det som har erbjudits genom Riksteatern. Dansen är också en konstform som liksom musiken kan spela en väsentlig roll i utbildning och i terapi och därför borde nyttjas bättre även i sådana sammanhang. Avslutningsvis påpekar motionärerna att stödet till de fria dansarna bör höjas.

Regeringen måste, enligt motionärerna bakom motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 1, initiera en utredning för att skapa en tydlig struktur för dansen, vilket är grundförutsättningen för att denna konstform skall kunna utvecklas och uppvärderas.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 2 efterlyser en handlingsplan för hur danskonsten skall utvecklas och bli en oberoende konstnärlig kraft i samhället.

Enligt motionärerna bakom motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 3 behöver tillgången på funktionella scener för danskonsten ses över.

Dansens Hus bör enligt motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 4 få ett uppdrag att bilda ett dansnätverk i landet. Även Riksteatern skulle enligt motionärerna kunna ingå i nätverket och bidra med sin överlägsna kunskap och erfarenhet av turnéverksamhet.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 10 framhåller att unga koreografer, särskilt de unga kvinnorna, bör ges möjligheter att etablera sig så att de kan bidra till dansens utveckling.

Utskottets ställningstagande

Dansen är en relativt ny konstform i Sverige, som ännu håller på att finna sin form. Kulturrådets olika undersökningar pekar på olika brister i organisationen och innehåller också vissa förslag till förbättringar, bl.a. treåriga verksamhetsbidrag och ökat regionalt ansvar.

Utskottet vill återigen påminna om vad utskottet anfört de tre senaste åren beträffande ett nationellt uppdrag för ämnesområdet Danskonst (bet. 1999/2000:KrU1 s. 29, 2000/01:KrU1 s. 50 och 2001/02:KrU1 s. 43):

Intresset för dans som konstform har ökat under senare tid. Dansen har lyckats väl med att locka en ung publik. Ett nationellt uppdrag kan få stor betydelse för att bredda intresset ytterligare och nå nya publikgrupper.

Kulturrådet har föreslagit att ett nationellt uppdrag inom dansområdet inrättas med motiveringen att dansen får en allt större betydelse och att verksamheten på dansområdet växer och utvecklas i hela landet.

Utskottet förutsätter mot denna bakgrund att regeringen åter prövar behovet av ett nationellt uppdrag inom dansens område, t.ex. när inrikt-

ningen av nationella uppdrag omprövas eller när det blir aktuellt att öka antalet uppdrag.

Utskottet ser med tillfredsställelse att Kulturdepartementet avser att genom en hearing med företrädare för dansen få en samlad bild av områdets problem och förutsättningar. Utskottet utgår från att denna hearing anordnas så snart som möjligt och ser fram emot att få ta del av de förslag från regeringen till insatser för dansarna som hearingen kan föranleda.

Den särskilda utredare som tillkallats för att kartlägga hur gällande trygghets-system inom bl.a. socialförsäkringsområdet förhåller sig till konstnärlig verksamhet (dir. 2001:90) torde också ta upp frågan om de fria dansarnas pensioner. Även den ovannämnda hearingen kommer, enligt vad utskottet erfarit, att ta upp dessa frågor. Därmed avstyrker utskottet motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 12.

Beträffande förslaget i motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 8 om regionalt placerade danskompanier m.m. vill utskottet påminna om att ett par danskompanier finns som har statligt bidrag, att några regionala institutioner med statligt stöd redan har egna danskompanier och att andra planerar att föra in dansen i sin verksamhet. Utskottet anser att beslut om att inrätta regionala danskompanier bör fattas på regional nivå. Regeringen beslutar vilka institutioner som är bidragsberättigade. Medel till regionala teater-, dans- och musikinstitutioner fördelas av Statens kulturråd och de regionala självstyrelseorganen i försökslänen Kalmar, Gotlands och Skåne län. Beslut om anslagsökning eller omfördelning av medel inom utgiftsområde 17 fattas i samband med den årliga budgetbehandlingen. Motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 8 avstyrks.

I motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 1 önskas en utredning i syfte att skapa en tydlig struktur för dansen. I motionens yrkande 2 föreslås att en handlingsplan skall upprättas för att utveckla konstformen. Kulturrådets olika rapporter om danskonsten, som under året kommer att kompletteras med en hearing anordnad av regeringen, torde enligt utskottet vara en tillräcklig bas för det fortsatta utvecklingsarbetet för danskonsten. Utskottet vill också påminna om att Dansens Hus i Stockholm har i uppdrag att verka för danskonstens utveckling, tillgänglighet, bredd och mångfald gentemot publik och massmedier. Utskottet anser inte att det föreligger behov av en utredning eller en speciell handlingsplan i nuläget och avstyrker därför motion 2001/02:Kr352 (v) yrkandena 1 och 2.

I Kulturrådets rapport "Om Sveriges dansinstitutioner" (Rapport från Statens kulturråd 2000:6 s. 92) redovisas att det finns ett 70-tal scener i landet som lämpar sig för dans. Det framhålls dock att antalet scener med rätt storlek och rätt utrustning är begränsat och att de scener och arrangörer som finns endast köper in ett begränsat antal dansföreställningar per år. En av slutsatserna i denna och andra rapporter är att det behövs en kraftsamling på arrangörsledet. Eftersom yrkandet om en översyn av tillgången på scener är tillgodosett avstyrker utskottet motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 3.

Dansens Hus har redan en främjande funktion för dansen på nationell nivå. Utskottet anser att motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 4 i viss mån bör vara tillgodosedd därmed, varför den avstyrks.

Ett av målen för statens bidrag till Dansens Hus är att tillförsäkra danskonsten plats och angelägenhet i samhället genom att presentera främst samtida svensk och internationell danskonst av högsta kvalitet. Vidare skall Dansens Hus dels öka andelen gästspel av bl.a. koreografer, dels försöka öka publikantalet, särskilt andelen unga besökare. Ett av målen för Operans verksamhet är att årligen uppföra ett nyskapat musikdramatiskt verk eller koreografiskt verk av svensk upphovsman. Jämställdhet mellan kvinnor och män är ett mål som skall beaktas inom kulturinstitutionerna och de bidragsgivande instanserna. Utskottet anser inte att riksdagen skall vidta några särskilda åtgärder på den detaljeringsnivå som gäller t.ex. unga koreografers etableringsmöjligheter, varför motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 10 avstyrks.

Orkesterfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med delvis bifall till ett antal motionsförslag som sin mening tillkännage för regeringen att en orkesteröversyn skall genomföras.

Vidare bör riksdagen avslå motionsförslagen om

- Östgöta blåsarsymfoniker och
- Göteborgsmusiken *jämför reservation 11 (1 m)*.

Bakgrund

Anslaget 28:6, Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, omfattar bl.a. bidrag till vissa lands- ting för länsmusikverksamhet och bidrag till huvudmännen för vissa regionala och lokala orkesterinstitutioner. Anslaget 28:4, Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel, omfattar bl.a. bidrag till orkestrar i försökslänen Kalmar, Gotlands och Skåne län.

Statens kulturråd har i rapporten ”orkester.nu” (Rapport från Statens kulturråd 2000:3) gjort en kartläggning av landets orkestrar och deras verksamhet. Kulturrådet presenterade därefter rapporten ”Översyn av länsmusiken” (Statens kulturråd, juni 2001). Under våren 2002 genomför Kulturrådet länsvisa överläggningar med landsting och regioner kring länsmusikens inriktning under den närmaste treårsperioden. Dessa överläggningar kommer också att beröra annan musikverksamhet i regionerna.

Motionerna

I motion 2000/01:Kr250 (s) föreslås att grunderna för bidragsfördelningen till länsmusiken skall ändras. Större hänsyn bör enligt motionären tas till om institutionerna svarar mot syftet med statsbidraget till länsmusiken beträf-

fande genbredd, mångfald och geografisk spridning. Institutionernas egenfinansiering och anslag från huvudmannen bör också finnas med i beräkningsunderlaget för statsbidraget.

Länsmusiken skulle kunna bli en musikalisk spjutspets i sina respektive regioner och fungera som kulturell mötesplats mellan professionella musiker och amatörer samt mellan olika musikgenrer, menar motionärerna bakom motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 5. Länsmusikens ansvar för alla musikgenrer bör enligt motionärerna betonas i bidragsgivningen.

I motion 2000/01:Kr251 (kd, m, fp) föreslås en översyn av bidragen till landets symfoniorkestrar i syfte att ge dem jämställda villkor. Motionärerna anser att Symfoniorkestern i Norrköping är missgynnad vid statsbidragsfördelningen. Även motionärerna bakom motion 2001/02:Kr321 (s) anser, med utgångspunkt i situationen för Symfoniorkestern i Norrköping, att statsbidraget skall fördelas mer rättvist.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr350 (v) anser att regeringen bör initiera en analys av orkestermusikens ökande svårigheter att rekrytera orkestermusiker och utifrån denna analys föreslå åtgärder (yrkande 6).

I motion 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 22 föreslås att riksdagen tillkänner för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om orkesterinstitutionernas situation, nämligen att tidigare nedskärningar av länsmusikanlaget hotar att utarma musiklivet i regionerna.

Enligt motion 2001/02:Kr293 (s) bör de få professionella blåsorkestrar som finns kvar få en säkrad framtid. Motionärerna bakom denna motion och motion 2001/02:Kr351 (c) föreslår att Östgöta Blåsarsymfoniker skall få statligt bidrag av det slag som utgår till vissa orkestrar vilka förklarats berättigade till detta av regeringen.

Förslaget i motion 2001/02:Kr228 (m, kd, s, fp, mp, v, c) syftar till att den framtida verksamheten vid Göteborgsmusiken skall säkras ekonomiskt. Neddragningar av bidrag från försvarsmaktens sida hotar orkestrarnas existens. Eftersom staten, via kultur- respektive försvarsbudgeten, är orkestrarnas största finansierare, får det – enligt motionärerna – anses vara ett statligt åtagande att vidta de åtgärder som behövs för att säkra orkestrarnas framtid.

Utskottets ställningstagande

I Kulturrådets orkesteröversyn ”orkester.nu” påpekas bl.a. att utbudet av orkestermusik är ojämnt fördelat över landet. Stora delar av Sverige saknar tillgång till professionell orkesterverksamhet, medan orkesterinstitutionerna på andra håll ligger tätt. Vidare framhålls att finansieringen av orkestrarnas regionala verksamhet ännu inte fått en tillfredsställande lösning. För många av orkestrarna krävs, enligt rapportförfattarna, en bredare och mer stabil finansiell bas. Särskilda problem har de många små och medelstora orkestrarna runt om i Sverige som på grund av avståndet till storstadsområdena, framför allt till Stockholm, har svårt att rekrytera musiker – särskilt till vikariat och deltidstjänster. Flera orkestrar anges ha svårigheter genom att de inte kan erbjuda heltidstjänster. Kostnaderna för turnéer inom och utom landet och för

gästande solister och dirigenter har ökat. I översynen pekas på behovet av ett ökat ansvar för Rikskonserter när det gäller turnéverksamhet.

Mot bakgrund av ovanstående och med delvis bifall till motionerna 2000/01:Kr250 (s), 2000/01:Kr251 (kd, m, fp), 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 22, 2001/02:Kr321 (s) samt 2001/02:Kr350 (v) yrkandena 5 och 6 om orkestrarnas situation, föreslår utskottet att riksdagen uppdrar åt regeringen att låta utreda, analysera och föreslå åtgärder som rör möjligheten att bibehålla nuvarande orkesterverksamhet, möjligheten att tillgodose behoven av orkestermusik i hela landet, orkestrarnas ekonomi, kriterierna för bidragsfördelningen till olika orkestrar, svårigheterna att rekrytera musiker, musikernas anställningsförhållanden och orkestrarnas möjligheter till långsiktig utveckling m.m. Även utfallet av Kulturrådets nu pågående förhandlingar med landstingen om länsmusikens uppdrag bör vägas in i översynen.

Beträffande de prioriteringar av resurser till förmån för Östgöta Blåsarsymfoniker som föreslås i motionerna 2001/02:Kr293 (s) och 2001/02:Kr351 (c) hänvisar utskottet till att sådana frågor om framtida prioriteringar bör ingå i budgetarbetet för kommande år. Utskottet avstyrker motionerna 2001/02:Kr293 (s) och 2001/02:Kr351 (c) i vilka några kostnadsberäkningar inte ingår.

Med anledning av förslaget i motion 2001/02:Kr228 (m, kd, s, fp, mp, v, c) att säkra en fortsatt verksamhet för Göteborgsmusiken vill utskottet anföra följande. Bakom Stiftelsen Göteborgsmusiken, som bildades år 1992, står tre stiftare, nämligen det kommunala bolaget Göteborg & Co Promotion AB, Göteborgs Spårvägar AB och Göteborgs Musikkårs Vänförening (numera Göteborgsmusikens Vänner). Orkestern har sitt ursprung i Spårvägens Musikkår i Göteborg, vilken bildades år 1905. Orkestern uppträder under namnet Flygvapnets Musikkår då den är i försvarets tjänst.

Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att Göteborgsmusiken, som är en professionell blåsorkester, även framdeles får en sådan ekonomi att verksamheten kan fortleva. Utskottet har inhämtat att statens bidrag till orkestern för år 2001 uppgick till 4,3 miljoner kronor, medan Göteborgs kommuns bidrag uppgick till 4,5 miljoner kronor. Därmed bidrog staten genom Kulturrådet med en förhållandevis hög finansiering. Bidraget till andra orkesterinstitutioner ligger på en procentuellt sett betydligt lägre nivå. Från Göteborgsmusiken har utskottet inhämtat att orkestern har ett årligt avtal med Försvarsmusikcentrum, en enhet inom Försvarsmakten. Enligt det avtal som träffats för år 2002 utfäster sig Försvarsmusikcentrum att upphandla spelningar från Göteborgsmusiken till ett belopp av 5 miljoner kronor. Avtalet kan sägas upp ett halvår före årets utgång. Dock sägs det uttryckligen att det skall vara en inriktning att förlänga avtalet årligen t.o.m. utgången av år 2004.

Om Försvarsmakten – som befaras i motion 2001/02:Kr228 (m, kd, s, fp, mp, v, c) – skulle välja att säga upp avtalet med Göteborgsmusiken eller minska sina beställningar av spelningar är det givetvis angeläget att orkestern i stället får andra engagemang av motsvarande storleksordning och på så sätt kan finansiera sin framtida verksamhet. Något hot mot verksamheten synes

emellertid inte föreligga för år 2002. Utskottet utgår från att Kulturrådet följer utvecklingen vid Göteborgsmusiken. Vidare utgår utskottet från att även stiftarna bakom stiftelsen medverkar till en stabil framtid för Göteborgsmusiken. Sammanfattningsvis föreslår utskottet med hänvisning till det anförda att riksdagen avslår motion 2001/02:Kr228 (m, kd, s, fp, mp, v, c).

Nyckelharpan som svenskt nationalinstrument

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om nyckelharpan som svenskt nationalinstrument, *jämför reservationerna 12 (c) och 13 (mp)*.

Bakgrund

Nyckelharpan är ett folkligt stråkinstrument som sedan 1600-talet, eller kanske ännu tidigare, har använts vid dans och ceremonier i främst östra Sverige. Världens troligen äldsta bevarade nyckelharpa, byggd 1526, finns på Zornmuseet i Mora. I modern tid har instrumentet fått en särställning inom spelmansrörelsen men används också i populärmusik och konstmusik.

I Uppland finns en obruten dokumentation om instrumentet ända från de medeltida kyrkornas kalkmålningar av nyckelharpspelande änglar fram till i dag. På Gotland finns det en relief med en nyckelharpspelare på Källunge kyrkas entréportal. I Uppland fick nyckelharpan en renässans på 1960-talet framför allt genom Eric Sahlström, spelman, instrumentbyggare och kompositör. Instrumentet spelas och byggs i dag på många platser i Sverige.

Ett visst instrument kan efter hand bli betraktat som nationalinstrument om det har ett brett folkligt stöd.

I vissa musikhistoriska verk betraktas redan nyckelharpan som det svenska nationalinstrumentet. Ett exempel på detta är Lisbet Torp i uppsatsen ”Bliver man skotte af at spille på sækkepipe? – Om begrebet nationalinstrument” som publicerats i ”Musikkens tjenere” (Köpenhamn 1998).

Fenomenet nationalinstrument i andra länder har vuxit fram genom en folklig samling kring ett speciellt instrument, oftast i samband med en nationalistisk frihetsrörelse. Kantelen i Finland, exempelvis, har sitt ursprung i nationaleposet Kalevala. Finska litteratursällskapet, som grundades i mitten av 1800-talet, valde kantelen till sitt emblem. Den irländska harpan stöddes i slutet av 1700-talet av medlemmar i The Belfast Society for Promoting Knowledge, ett sällskap som arbetade för att bygga upp Irland som en kulturellt självständig nation. I Skottland blev vid samma tid säckpipan en symbol för nationens självständighet från England. Den grekiska bouzoukin blev en folklig symbol för Grekland efter militärjuntans fall och ersatte den tidigare klarinetten som kommit att associeras med juntatiden.

Motionerna

I ett stort antal motioner, nämligen 2000/01:Kr233 (c), 2000/01:Kr306 (s), 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 23, 2001/02:Kr266 (mp), 2001/02:Kr268 (c) yrkande 2, 2001/02:Kr290 (s), 2001/02:Kr294 (s), 2001/02:Kr302 (s), 2001/02:Kr353 (s), 2001/02:Kr354 (s) och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 37, föreslås att riksdagen bör uppdra åt regeringen att upphöja nyckelharpan till svenskt nationalinstrument.

Utskottets ställningstagande

Nyckelharpan är ett instrument som bör värnas och vidareutvecklas. Instrumentet har funnits mycket länge i landet och är en del av vårt kulturarv och har på ett enastående sätt fått en renässans på 1960-talet. Eric Sahlström-institutets arbete med att säkra nyckelharpans framtid genom utbildning av nyckelharpespelmän och genom instrumentbygge är enligt utskottet ett lovvärt initiativ som bör stödjas. Institutet får sedan år 1999, enligt riksdagens beslut (bet. 1997/98:KrU13 s. 28 och 1998/99:KrU1 s. 42–44), ett bidrag från kulturbudgeten (1 500 000 kronor år 2002). Även utbildning vid institutet finansieras med statliga medel.

Utskottet vill framhålla värdet av att det finns ett nationellt levande kulturarv, vilket på intet sätt behöver stå i konflikt med ett internationellt engagemang. Det bör snarare kunna vara en bas och en utgångspunkt för internationella kontakter och för förståelse mellan olika folkgrupper. Intresset för folkmusik är en internationell företeelse som förenar musiker, spelmän och musikintresserade i olika länder. Speciellt viktigt är det att uppmuntra de unga att med musikens hjälp få inblick i andra kulturer.

Det står dem som vill fritt att kalla ett instrument för nationalinstrument. Om intresset och engagemanget är stort och växande kan ett instrument, såsom nyckelharpan, få status som nationalinstrument i människors medvetande utan att riksdagen uttalar sig i frågan. Förslag om att upphöja nyckelharpans instrumentfamilj till nationalinstrument har behandlats av utskottet vid tidigare tillfällen, senast våren 2000 (bet. 1999/2000:KrU10 s. 11). Utskottet står fast vid den ståndpunkt som då redovisades, nämligen att det inte är motiverat att riksdagen tar ett sådant initiativ som begärs i motionerna. Riksdagen bör således avslå motionerna 2000/01:Kr233 (c), 2000/01:Kr306 (s), 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 23, 2001/02:Kr266 (mp), 2001/02:Kr268 (c) yrkande 2, 2001/02:Kr290 (s), 2001/02:Kr294 (s), 2001/02:Kr302 (s), 2001/02:Kr353 (s), 2001/02:Kr354 (s) och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 37.

Genrecentrum och folkmusik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- samverkansprojekt inom olika genrer m.m., *jämför reservationerna 14 (m) och 15 (v)*,
- en plan för inrättandet av olika genrecentrum på musikområdet, *jämför reservation 16 (m)*,
- fler folkmusikcentrum,
- ökat statligt stöd till scenen Stallet i Stockholm,
- stöd till Folkmusikens hus i Rättvik, *jämför reservation 17 (mp)*,
- uttalande om folkmusiken,
- statlig samverkan beträffande stödet till Eric Sahlström-institutet, *jämför reservation 18 (kd, c)* och
- villkoren för statsbidraget till Eric Sahlström-institutet, *jämför reservation 19 (mp)*.

Motionerna

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 10 framhåller viktigen av att samverkansprojekt inom olika genrer skall kunna få statligt stöd, men att det bör ankomma på respektive genre att själv välja sin samverkans- och stödform.

Motionären bakom motion 2001/02:Kr231 (m) efterlyser en plan för inrättandet av flera olika slag av genrecentrum på musikens område, t.ex. för blåsmusiken och för jazzen.

I motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 8 påtalas behovet av att skapa fler genreprofilerade centrum för musik och att garantera fortlevnaden av dem som redan finns.

I motionerna 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 22 och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 35 framhålls behovet av att ytterligare medel anvisas för att fler folkmusikcentrum skall kunna utvecklas.

Den fasta scenen för folk- och världsmusik i Stockholm, ”Stallet”, bör enligt motionärerna bakom 2001/02:Kr350 (v) yrkande 4 ges ekonomiska förutsättningar till långsiktighet och kontinuitet i sin verksamhet.

I motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 36 föreslås att Folkmusikens hus i Rättvik skall ges statligt stöd.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 11 framhåller att folkmusiken är en del av Sveriges kulturella identitet och historia och att den bör uppmärksammas.

I motion 2001/02:Kr268 (c) yrkande 1 framhålls att staten bör ta ett ansvar för samverkan mellan kultur- och utbildningsområdena för att slå vakt om Eric Sahlström-institutet i Tobo.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 34 begär att kravet på lokal delfinansiering av Eric Sahlström-institutet i Tobo skall justeras nedåt.

Utskottets ställningstagande

Det finns redan i dag goda möjligheter att med befintlig statlig bidragsgivning tillgodose olika genrers behov. Inom ramen för det samlade stödet till regional musikverksamhet bör t.ex. ett län eller flera län i samverkan kunna utveckla en genreprofil utifrån lokala musiktraditioner och andra särskilda förutsättningar. En viktig del i Rikskonserters uppdrag är att göra kompletterande insatser för genrer som inte ges tillräckligt utrymme i länsmusikens utbud. Med hänvisning till det anförda avstyrks motionerna 2001/02:Kr205 (m) yrkande 10 och 2001/02:Kr350 (v) yrkande 8.

Utskottet behandlade frågan om en utredning om behovet av olika slags genrecentrum hösten 2001 (2000/01:KrU1 s 57). Utskottet står fast vid den ståndpunkt som då redovisades, nämligen att det inte finns något behov av en samlad utredning som avser etablerandet av flera olika slags genrecentrum, och avstyrker därför motion 2001/02:Kr231 (m).

Beträffande de förslag om ytterligare medel till folkmusiken som lämnas i motionerna 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 22, 2001/02:Kr350 (v) yrkande 4 och 2001/02:Kr422 (mp) yrkandena 35 och 36 anser utskottet att det är behov som bör vägas mot andra angelägna behov inom kulturbudgeten, varför utskottet inte vill uttala sig om detta nu. I motionerna saknas beräkningar av vilka resurser som skulle krävas vid ett bifall till yrkandena. Motionerna avstyrks. Utskottet avstyrker även motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 11 om ett allmänt uttalande om att folkmusiken skall uppmärksammas.

Eric Sahlström-institutet i Tobo bedriver enligt utskottets mening en intressant och viktig verksamhet med statligt stöd från såväl utbildnings- som kulturbudgetarna. Utskottet finner inte skäl att föreslå speciella samordningsregler för dessa statsbidrag. Utskottet förutsätter att de berörda departementen och statliga myndigheterna har kontakter med varandra med syfte att de statliga bidragen på bästa sätt skall främja verksamheten. Motion 2001/02:Kr268 (c) yrkande 1 avstyrks.

Statens krav på att Eric Sahlström-institutet erhåller bidrag från annat håll än statens med minst det belopp som staten lämnar är enligt utskottets mening väl avvägt. Utskottet finner inte skäl att medge en minskad sådan delfinansiering, varför motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 34 avstyrks.

Spelmansstämmor, festivaler, folkdans m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- en utredning om spelmansstämmornas och festivalernas roll i kulturlivet, jämför reservation 20 (kd, c)
- en utredning om spelmansstämmornas och festivalernas utveckling och
- arbetsmarknadssituationen för professionella folkdansare.

Motionerna

Motionärerna bakom motionerna 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 20 och 2001/02:Kr418 (kd) yrkande 5 begär att regeringen initierar en utredning om spelmansstämmornas och festivalernas roll i kulturlivet. Motionärerna framhåller att jämförelser med andra länder bör ingå i utredningen.

I motionerna 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 24 och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 38 föreslås en utredning som skall studera spelmansstämmornas och festivalernas utveckling. Syftet är att se över det statliga stödet.

I motionerna 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 26 och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 39 påpekas att det i vissa fall, i ekonomiskt hänseende, kan vara bättre för en professionell folkdansare att vara arbetslös artist än att vara verksam deltidspedagog och deltidartist. Ett förhållande som motionärerna finner absurt och därför bör justeras.

Utskottets ställningstagande

Frågor om uppkomsten av nya arenor samt ökningen av antalet festivaler, nya arrangörer och informella spelplatser har uppmärksammats och diskuterats av Kulturrådet i rådets Omvärldsanalys år 2001. I rådets budgetunderlag för år 2003 anförs att det finns skäl att se om och hur festivalverksamheten förhåller sig till rådande stödordningar. En sådan översyn skulle enligt utskottets mening vara värdefull och skulle även kunna omfatta jämförelse med offentligt stöd i andra länder till motsvarande verksamhet. Mot bakgrund av att Kulturrådet redan förra året började ett resonemang om festivaler och spelmansstämmor, vilket noterats i motionerna, och att en översyn nu aviseras anser utskottet att det inte är nödvändigt att riksdagen begär en utredning eller studie i frågan. Motionerna 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 20, 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 24, 2001/02:Kr418 (kd) yrkande 5 och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 38 avstyrks.

Kulturarbetarnas arbetsmarknadssituation har nyligen setts över. Riksdagen fattade beslut i frågan under förra riksmötet (prop. 1999/2000:139, ytt. 2000/01:KrU1y, bet. 2000/01:AU5, rskr. 2000/01:102). Beslutet innebar att rimlig hänsyn bör tas till de särskilda behov som kan gälla för grupper med tillfälliga anställningar och osäkra anställningsförhållanden eller andra speciella omständigheter, bl.a. inom kulturarbetsmarknaden. Inom AMS kulturar-

betsdelegation har riktlinjer utarbetats med utgångspunkt i riksdagsbeslutet och i samråd med de berörda kulturarbetargrupperna. Under innevarande år följer AMS upp dessa riktlinjer. Utskottet anser att motionerna 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 26 och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 39 därmed är tillgodosedda, varför de avstyrks.

Statsbidrag till tekniskt avancerad musikutrustning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslaget om stöd till tekniskt avancerad utrustning vid studieförbund och musikföreningar, *jämför reservation 21 (v)*.

Motionen

I motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 12 begärs att regeringen tillsätter en utredning i syfte att undersöka förutsättningarna för att inrätta en stödform som ger studieförbund och ideella musikföreningar möjlighet till bidrag för tekniskt avancerad musikutrustning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade ett motsvarande motionsyrkande för två år sedan (bet. 1999/2000:KrU10 s. 15–16) och avstyrkte detta med hänvisning till att utrustningsstöd till studieförbund och musikföreningar bör vara en kommunal fråga. Utskottet föreslår att riksdagen med samma motivering avslår det nu aktuella förslaget i motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 12.

Arrangörstödet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- scener m.m. för pop-, rock- och jazzmusik,
- fördelningen av stödet till musiklivets arrangörer och
- ökat arrangörstödet, *jämför reservation 22 (mp)*.

Motionerna

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr306 (s) föreslår att Statens kulturråd skall verka för att jazz- och rockmusiken får bättre ekonomiska förutsättningar och att man i detta arbete prövar den danska modellen enligt den s.k. spelställedagen.

Motionärerna bakom motion 2000/01:Kr210 (v) yrkande 1 begär att regeringen skall lägga fram förslag om hur tillgången till scener skall kunna säkras för pop- och rockmusikspelning inför publik utifrån en analys av den danska s.k. spelställedagen.

Kulturrådet bör enligt motionärerna bakom motion 2000/01:Kr210 (v) yrkande 2 få i uppdrag att inventera befintliga lokaler med samhälleligt stöd, som skulle kunna användas för den icke-kommersiella ungdomsmusiken.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 10 begär att Kulturrådet och regeringen skall se till att arrangörsorganisationernas insatser kommer samtliga musiklivets parter till godo.

Stödet till musiklivets arrangörer bör enligt motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 11 inriktas på samtliga musikstilar utan att någon gynnas på en annans bekostnad.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 27 anser att arrangörsstödet har stor betydelse för ett levande kulturliv och föreslår att det skall förstärkas för att öka möjligheten för musiker att kunna leva på sitt arbete.

Utskottets ställningstagande

Spelställelagen innebär att det danska Statens Musikråd utser ett antal regionala spelställen (14 scener hösten 2001) som får driftsstöd (60 miljoner DKK för år 2001). Hälften av stödet kommer från staten. Kommunerna och landsingen står för resten. Utnämningarna till de regionala spelställena görs efter olika ställens musikaliska ambitioner, och därmed behov av stöd. Förutom driftsstöd till spelställen innehåller lagen ett s.k. honorarstöd till professionella musiker. Dessutom har 40 festivaler säkrats genom en förlustgaranti.

Ungdomsstyrelsen har uppmärksammat svårigheterna för arrangörer av pop- och rockmusiken, inte minst bristen på scener. Ungdomsstyrelsen framhåller i rapporten "Växa i rocken" (Ungdomsstyrelsens rapport nr 25/2001) att det bör skapas ökade möjligheter att stödja spelställen för pop- och rockmusik runt om i landet och nämner den danska spelställelagen som exempel på hur man kan göra för att trygga ett antal scener i landet. Vidare konstateras att det nätverk av småscener som gått förlorat genom kommunernas besparingar borde byggas upp igen.

Utskottet har erfarit att Kulturrådet och Ungdomsstyrelsen, tillsammans med musiker och arrangörer, försöker att arbeta fram en modell för stöd till rock-, jazz- och popscener som passar den svenska musik- och samhällsstrukturen.

Utskottet finner inte skäl att föregripa detta arbete, varför motionerna 2000/01:Kr210 (v) yrkandena 1 och 2, 2001/02:Kr306 (s), 2001/02:Kr350 (v) yrkandena 10 och 11 samt 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 27 avstyrks.

Kultur- och musikskolor

Utskottets förslag i korthet

- Riksdagen bör avslå motionsförslagen om
- betydelsen av den kommunala kultur- och musikskolan,
  - sponsring för att stärka den kommunala musikskolan,
  - bidrag till kommunala kultur- och musikskolor,
  - ett utredningsuppdrag om musikens betydelse, *jämför reservation 23 (fp)*,
  - rätt till studier i kommunala kultur- och musikskolan och
  - musikskolelärares lönenivå.

Motionerna

Motionärerna bakom motion 2000/01:Kr207 (kd) föreslår att regeringen ser över musikskolornas situation och lägger fram förslag för riksdagen om hur man kan stödja och utveckla denna verksamhet.

Kulturskolans viktiga roll i en sammanhållen nationell kulturpolitik framhålls i motion 2000/01:Kr247 (s), vilket riksdagen bör tillkännage för regeringen.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr204 (kd) hemställer att regeringen skall se över möjligheterna till ökad sponsring av musikskolorna från näringslivet och ett ökat direkt engagemang från musikbranschen.

I motion 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 27 framhålls musik- och kulturskolornas stora värde och föreslås ett ökat statligt bidrag till kommunerna för att stödja denna verksamhet.

I motionerna 2000/01:Kr290 (fp) yrkande 1 och 2001/02:Kr355 (fp) yrkande 1 föreslås att Sveriges musik- och kulturskoleråd (SMOK) skall få ett utredningsuppdrag i syfte att belysa musikens betydelse för grundskoleelevers studieresultat samt kulturskolornas betydelse för det lokala föreningslivet och för företagsetablering.

I motion 2001/02:Kr355 (fp) yrkande 2 föreslås att den frivilliga kommunala musik- och kulturskolan bör skrivas in i läroplanen som en viktig tillgång och att eleverna ges lagfäst rätt till undervisning med 20 minuter per vecka under läroplanstid.

I motion 2001/02:Kr355 (fp) yrkande 3 föreslås att lönenivån för lärarna i kommunala musikskolan skall jämföras med grundskolans musiklärares lönenivå.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid flera tillfällen uttalat sig om betydelsen av den kommunala musikskolan, senast våren 2000 (1999/2000:KrU10 s. 15–16). Utskottet har därvid uttalat sin stora uppskattning av de kommunala musik- och kulturskolornas verksamhet. Utskottet har emellertid också framhållit att det är och förblir kommunernas ansvar att bidra till den reguljära driften av dessa skolor.

Utskottet vill påminna om att riksdagen år 1996 beslutade att det skall finnas ett treårigt nationellt uppdrag inom ämnesområdet musik. Under perioden 2000–2002 är Sveriges musik- och kulturskoleråd (SMOK) innehavare av detta nationella uppdrag. Utskottet anser att motionerna 2000/01:Kr207 (kd) och 2000/01:Kr247 (s) delvis är tillgodosedda, varför de avstyrks.

Riksdagens revisorer har föreslagit (2001/02:RR9 Sponsring av statliga myndigheter) att regeringen skall ta ställning till vilka statliga myndigheter eller vilka verksamheter som får finansieras med sponsring och att regeringen bör ta initiativ till att se över lagen om offentlig upphandling i syfte att klargöra hur den skall tillämpas i fråga om sponsring. Konstitutionsutskottet (bet. 2001/02:KU19) instämmer i att initiativ bör tas till en reglering av myndigheternas tillämpning av sponsring som finansieringsform. Riksdagen biföll konstitutionsutskottets förslag den 13 mars 2002 (rskr. 2001/02:176). Kulturutskottet påminner om att det är skolhuvudmännen som har ansvar för att undervisningen bedrivs enligt de mål som beslutats av riksdagen. Utskottet anser således att det är kommunerna som har ansvaret för att utforma etiska och andra riktlinjer för skolfinansiering. Motion 2001/02:Kr204 (kd) avstyrks.

Ytterligare medel till den kommunala sektorn i syfte att stärka den kommunala musikskolan anser utskottet bör prövas mot andra angelägna behov, vilket görs i den årliga budgetbehandlingen. Motion 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 27 avstyrks.

Utskottet anser inte att det bör ankomma på riksdagen att fatta beslut om att ge ett utredningsuppdrag till organisationen Sveriges musik- och kulturskoleråd (SMOK), varför motionerna 2000/01:Kr290 (fp) yrkande 1 och 2001/02:Kr355 (fp) yrkande 1 avstyrks.

Riksdagen behandlade frågor om rätt till studier i kommunala musikskolan och om lärarnas lönenivå vid föregående års riksmöte (2000/01:UbU13, RD 2000/01:97 och 99). Utbildningsutskottet anförde följande.

Riksdagen har under de tre föregående riksmötena på utskottets förslag avslagit yrkanden om utredning i syfte att lagreglera kulturskolan som skolform. Utskottet anser, nu liksom tidigare, att musik- och kulturskolor fyller en viktig uppgift när det gäller att stimulera och ta till vara talanger inom olika konstformer. Utskottet är dock inte berett att ställa sig bakom ett införande av formella regler om rätten till studier i musik- och kulturskolor.

Beträffande musklärarnas lönenivå anfördes följande.

Ansvar för skolväsendet delas mellan staten, kommunerna och respektive skola. Enligt gällande styrsystem skall riksdagen främst fatta beslut om övergripande och nationella frågor.

Utbildningsutskottet föreslog med hänvisning till gällande ansvarsfördelning att riksdagen skulle avslå motionsyrkandena. Kulturutskottet gör samma bedömning som utbildningsutskottet och föreslår att riksdagen avslår motion 2001/02:Kr355 yrkandena 2 och 3.

Textning av operor på svenska

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslaget om textremсор vid operaframföranden på svenska, *jämför reservation 24 (c, fp)*.

Motionen

I motion 2000/01:Kr201 (fp) föreslås att operor som framförs på svenska skall föreses med textremсор för att alla, inte minst de hörselskadade, skall kunna tillgodogöra sig orden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser med tillfredsställelse att vissa operor med svensk text redan i dag föreses med textremсор när de framförs. Det ankommer emellertid inte på riksdagen att besluta om att textremсор skall användas vid operaframföranden, varför motion 2000/01:Kr201 (fp) avstyrks.

Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- Riksteaterns statsbidrag och
- ökat ekonomiskt stöd till Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar, *jämför reservation 25 (mp)*.

Motionerna

I motion 2001/02:Kr259 (m) föreslås att Riksteatern skall läggas ned eftersom den enligt motionären inte längre behövs i och med skapandet av länsteatrar-na.

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 24 föreslår att riksdagen skall göra regeringen uppmärksam på de tre institutionerna Riksteaterns, Svenska rikskonserters och Riksutställningars behov av ekonomiskt stöd för att kunna utveckla sina respektive verksamheter.

Utskottets ställningstagande

Riksteatern är en ideell förening med lokala och regionala arrangörsföreningar samt en central enhet med producerande, förmedlande och främjande uppgifter. Riksteatern erhåller statligt bidrag. Utskottet har vid flera tillfällen tagit ställning till yrkanden som gäller avsevärda minskningar av anslaget till Riksteatern (senast i bet. 2001/02:KrU1 s. 48) och då funnit att en genomgripande förändring inte bör ske av syftet med statens bidrag, dvs. av institution-

ens uppdrag, som fastställdes av riksdagen hösten 1996. Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan och avstyrker motion 2001/02:Kr259 (m).

Önskemål om ökade ekonomiska resurser till Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar bör ställas mot andra angelägna behov i samband med det årliga budgetarbetet. Motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 24, i vilken inte några belopp anges, avstyrks.

Könsobalansen på musikområdet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- en utredning om könsobalansen på musikområdet, *jämför reservation 26 (v)* och
- möjligheterna att få fram fler verk av kvinnliga musikskapare, *jämför reservation 27 (v)*.

Motionerna

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 1 anser att regeringen bör få i uppdrag att utreda hur könsobalansen inom musikens olika områden skall kunna motverkas, så att män och kvinnor, pojkar och flickor verkligen får samma möjligheter till såväl musikupplevelser som eget utövande. I samma motion, yrkande 2, föreslås att regeringen skall se över möjligheterna att uppmuntra och få fram fler verk av kvinnliga musikskapare – och i fråga om musikteater även kvinnliga manusförfattare.

Utskottets ställningstagande

Ett av Kulturrådets mål är att främja en samhällsutveckling som kännetecknas av social jämlikhet samt av jämställdhet mellan kvinnor och män. Även Rikskonserter har detta mål. Utskottet förutsätter att Kulturrådet och andra institutioner genomför sina uppdrag i enlighet med de uppsatta målen och att de redovisar sina uppföljningar och utvärderingar av verksamhet som skall genomföras i enlighet med bl.a. dessa mål. Utskottet avstyrker motion 2001/02:Kr350 yrkandena 1 och 2.

Fler nyproducerade verk på nationalscenerna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslaget om nationalscenernas uppdrag.

Motionen

I motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 3 framhålls att nationalscenerna bör gå i spetsen för den konstnärliga utvecklingen bl.a. genom att framföra fler nyproducerade verk.

Utskottets ställningstagande

Ett av målen för statens bidrag till Dramaten är att Dramaten skall stödja nyskapande svensk teaterkonst genom att beställa och framföra nyskriven svensk dramatik. Ett annat mål för Dramaten är att den ska ha en bred repertoar med både klassiska och moderna verk. Ett av målen för statens bidrag till Operan är att Operan skall stödja nyskapande svensk opera och balettkonst genom att beställa och framföra nya verk av tonsättare, författare och koreografer. Utskottet förutsätter att nationalscenerna verkar i enlighet med de uppsatta målen och anser därmed att motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 3 är tillgodosett, varför det avstyrks.

Fonogramstödet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslaget om det statliga fonogramstödet.

Motionen

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 7 påpekar att skivmarknaden alltmer domineras av ett fåtal multinationella företag och att små, oberoende och framgångsrika skivbolag tenderar att bli uppköpta. Motionärerna vill därför att det statliga stödet till fonogramutgivning skall utformas så att det motverkar fortsatt koncentration och likriktning på fonogrammarknaden.

Utskottets ställningstagande

Syftet med statsbidraget för framställning och utgivning av fonogram är att främja ett allsidigt utbud av konstnärligt och kulturpolitiskt värdefulla svenska fonogram. Riksdagen har beslutat om en försöksverksamhet med fonogramstöd i friare former under perioden 1 januari 2001–31 december 2003. Utskottet anser att erfarenheter och slutsatser som Kulturrådet skall

redovisa med anledning av försöksverksamheten bör avvaktas innan ställning tas till eventuella förändringar av reglerna för fonogramstöd. Med hänvisning till anförda avstyrks motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 7.

Teateralliansen AB och centrumbildningarna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- utvärdering av Teateralliansen AB m.m., *jämför reservation 28 (kd, c)* och
- ökat stöd till Teateralliansen AB och centrumbildningarna, *jämför reservation 29 (mp)*.

Motionerna

I motion 2001/02:Kr418 (kd) yrkande 14 framhålls behovet av en utvärdering av den s.k. tredje anställningsformen inom teatern, dvs. verksamheten vid Teateralliansen AB, samt en utvärdering av den arbetsförmedlande verksamheten vid centrumbildningarna för att andra skall kunna dra nytta av de goda erfarenheterna.

I motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 8 anförs att stödet till centrumbildningarna respektive Teateralliansen AB behöver utvecklas för att kunna möta efterfrågan genom att ytterligare medel omfördelas från AMS.

Utskottets ställningstagande

Försöksverksamheten vid Teateralliansen AB har under perioden 1 januari 1999 till juni 2000 följts av AMS, Statens kulturråd, Konstnärsnämnden och parterna. I augusti år 2000 redovisade Arbetsmarknadsverket en slutrapport. Centrumbildningarna har tilldelats medel (10 miljoner kronor för år 2002) för arbetsförmedlande verksamhet. Utskottet påminner om att Statens kulturråd skall följa utvecklingen inom kulturområdet och ge ett samlat underlag för den statliga kulturpolitiken samt bistå regeringen vid genomförandet av denna. Vidare skall Kulturrådet svara för uppföljning och utvärdering av de statliga insatserna inom sitt område. Utskottet anser att det inte är motiverat att nu begära en särskild utvärdering av Teateralliansen AB och centrumbildningarnas arbetsförmedlande verksamhet, varför motion 2001/02:Kr418 (kd) yrkande 14 avstyrks.

Utskottet anser att frågan om ökat stöd till centrumbildningarna och Teateralliansen AB bör vägas mot andra angelägna behov i de årliga budgetbehandlingarna. Utskottet avstyrker 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 8, i vilken inte några kostnader för förslaget anges.

Länsmusikkonsulenter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslaget om ökat stöd till länsmusiken för återinförande av tjänster som länsmusikkonsulenter, *jämför reservation 30 (mp)*.

Motionen

Motionärerna bakom motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 26 föreslår att länsmusikanslaget förstärks och att länsmusikkonsulenttjänsterna återinrättas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att förslag som innebär ökade statsutgifter bör vägas mot andra angelägna behov inom kulturbudgeten. Detta görs under den årliga budgetbehandlingen. Utskottet avstyrker motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 26.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Vissa övergripande teater- och musikfrågor (punkt 1)

av Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Jan Backman och Roy Hansson (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2000/01:Kr235 yrkandena 2 och 3 samt 2001/02:Kr205 yrkandena 7 och 9.

Ställningstagande

Vi anser att staten måste renodla sitt kulturansvar. Staten skall göra mindre, men det som den skall göra skall göras mycket bättre än vad fallet är i dag och med inriktningen på sådant som ingen annan kan göra. Musik, teater och dans ingår i kulturarvet, i det kulturella minnet, i identiteten. Statens ansvar bör enligt vår mening koncentreras till nationalscenerna Operan och Dramaten samt ett antal genrecentrum. Det bör också ligga i en kulturnations intresse att garantera existensen för ett par turnerande musikteatrar.

Vi anser att staten skall svara för en rimlig geografisk spridning av kulturutbudet så att det finns en regionstruktur för symfoniorkestrar, operor och dansteatrar. Teaterverksamheten bör dock i större utsträckning än nu vara ett ansvar för respektive region eller kommun. Genom en samverkan om distribution, teknik m.m. borde arrangörer och regionbaserade teatrar kunna bygga ett nätverk som skapar valfrihet och ger ett bredare utbud. Regionerna skulle t.ex. gemensamt kunna svara för specialensembler, vilket enligt vår mening vore en verklig riksteater.

Vi vill framhålla att en institution bör kunna samarbeta med flera huvudmän. Teatrar skulle t.ex. i ökad utsträckning kunna samverka med företag och utbildningsanstalter om utbildning i talteknik m.m. Kulturinstitutioner och etermedier skulle enligt vår mening kunna öka sitt samarbete sinsemellan. Samverkan kan också skapas genom att de verksamma själva kontaktar varandra. Samverkan mellan den religiösa/andliga sektorn och den profana borde kunna utvecklas ytterligare.

Arbetet vid institutionerna måste vara långsiktigt stabilt. Vi anser att kvaliteten vid utbildningen till professionell utövare måste vara god. Arbetsmarknadssynen inom kulturens område måste ses över. Konstnärliga yrken inom dans, teater och musik lämpar sig ovanligt illa för ”fast” anställning. Nya

anställningsformer, baserade på projekt, kombinationstjänster och ett brett etablerande av bemanningsföretag m.m. måste utvecklas.

Politikens uppgift skall vara att skapa ett sådant allmänt samhällsklimat som underlättar och t.o.m. lockar till skapande verksamhet. Det skall vara naturligt för den enskilde att såväl ta del av ett professionellt utbud av teater, musik och dans som att själv delta i skapande verksamhet.

Mycket av förnyelse sker genom oberoende s.k. fria grupper. De svarar också för en mycket stor del av det utbud som riktas till skolor och ungdomsgrupper. Teater bör vara ett naturligt inslag i skolans kulturförmedling.

Riksdagen bör med bifall till motionerna 2000/01:Kr235 (m) yrkandena 2 och 3 samt 2001/02:Kr205 (m) yrkandena 7 och 9 som sin mening tillkännage för regeringen vad som här anförts om övergripande teater- och musikfrågor.

2. Statistik över fria grupper utan statsbidrag (punkt 2)

av Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2000/01:Kr307, 2001/02:Kr348 yrkande 6 och 2001/02:Kr352 yrkande 11.

Ställningstagande

Den fria scenkonstens många verksamhetsområden är kanske välkända, mindre bekant är den mångfald professionell teater som inte uppbär statliga kulturanslag. Vi anser att anslagstilldelningen fungerar som en osynliggörande faktor för alla de fria grupper som ej erhåller statliga anslag. Staten bör inte medverka till detta osynliggörande av professionella konstutövare.

Vi begär att alla verksamma fria grupper i Sverige skall erhålla samma service, såväl de som erhåller statliga bidrag som de som inte får något statligt stöd. Vi anser att de fria gruppernas verksamhet skall synliggöras av Statens kulturråd på ett mer påtagligt sätt, t.ex. genom att inbegripas och återfinnas i statistik, riktade satsningar, utredningar etc. Staten skall, enligt vår mening, på detta sätt uppvärdera och synliggöra den mångfald som existerar i landet.

Riksdagen bör med bifall till motionerna 2000/01:Kr307 (v), 2001/02:Kr348 (v) yrkande 6 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 11 som sin mening tillkännage för regeringen vad som här anförts.

3. Relationen mellan de fria gruppernas medelstilleddning och kostnadsutvecklingen (punkt 3)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Kr348 yrkande 1 och 2001/02:Kr352 yrkande 5.

Ställningstagande

Vi menar att de fria grupperna är underfinansierade. Vi begär en analys av hur det faktum att statsbidraget inte har följt kostnadsutvecklingen har påverkat de fria gruppernas verksamhet.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 2001/02:Kr348 (v) yrkande 1 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 5 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

4. Relationen mellan stödet till institutioner och fria grupper (punkt 4)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Kr348 yrkande 2 och 2001/02:Kr352 yrkande 6.

Ställningstagande

Vi anser att det föreligger ett behov av en utvärdering av relationen mellan stödet till institutioner och till fria grupper i förhållande till deras respektive verksamhet. En sådan utvärdering skulle kunna utgöra underlag för en fördjupad kulturpolitisk diskussion om målen för statsbidragen.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 2001/02:Kr348 (v) yrkande 2 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 6 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

5. Relationen mellan verksamhetsbidrag och projektbidrag till de fria grupperna (punkt 5)

av Inger Davidson (kd), Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v) och Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 5. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Kr348 yrkande 4 och 2001/02:Kr352 yrkande 8.

Ställningstagande

Vi ser allvarligt på att de fria grupperna tvingas genomföra alltför ordinarie verksamheter som projekt eftersom verksamhetsbidragen är otillräckliga. Detta medför en osäker arbetssituation för konstnärerna samtidigt som kvalitet och kontinuitet äventyras. Projektbidragen är nödvändiga för nyskapande och gränsöverskridande satsningar. Vi anser att regeringen bör komma med förslag till en långsiktig lösning på frågan om hur verksamhetsbidrag och projektbidrag skall utformas med bibehållen mångfald av fria grupper.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 2001/02:Kr348 (v) yrkande 4 och 2001/02:Kr352 (v) yrkande 8 skall tillkännage för regeringen vad som här anförts.

6. Treåriga stöd till de fria teatergrupperna (punkt 6)

av Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 6 borde ha följande lydelse:

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 6. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr348 yrkande 3.

Ställningstagande

För att förbättra möjligheterna för de fria grupperna att utvecklas och för att ge dem arbetsro anser vi att staten, landstingen/regionerna och kommunerna bör sluta fleråriga avtal med dem.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr348 (v) yrkande 3 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

7. Treåriga stöd till de fria dansgrupperna och koreograferna (punkt 7)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 7. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr352 yrkande 7.

Ställningstagande

För att förbättra möjligheterna för de fria dansgrupperna och koreograferna att utvecklas och för att ge dem arbetsro anser vi att staten, landstingen/regionerna och kommunerna bör sluta fleråriga avtal med dem.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 7 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

8. Utredning för att skapa en tydlig struktur för dansen (punkt 11)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 8. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr352 yrkande 1.

Ställningstagande

Dansen i Sverige består av ett nätverk av institutioner, grupper och koreografer nationellt, regionalt och lokalt. Danskonsten har under lång tid varit styvmoderligt behandlad, och det finns en stor ekonomisk och strukturell obalans mellan dansen å ena sidan och teatern å andra sidan.

Vi menar att regeringen måste låta utreda förutsättningarna för att skapa en tydlig struktur för dansen, en struktur som gör dansen till ett tillväxtområde med möjligheter till utveckling och expansion. Vi anser att tydliga och klara strukturer i danskonsten är en förutsättning för en väl fungerande organisation som i sin tur lyfter upp konstformens egenvärde, men den organisatoriska strukturen kräver en tydlig politik för dansen som konstform. En sådan politik saknas i dag. Riksdagen bör tillkännage för regeringen som sin mening att den bör utreda hur en tydlig struktur för dansområdet kan åstadkommas, vilken skall syfta till att främja tillväxten på dansområdet och uppvärdera dansen som konstform.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 1 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

9. En handlingsplan för hur dansen skall kunna utvecklas (punkt 12)

av Inger Davidson (kd), Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v), Ana Maria Narti (fp) och Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 12 borde ha följande lydelse:

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 9. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr352 yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att det saknas en tydlighet i den organisatoriska strukturen för danskonsten, vilket kan hämma det konstnärliga uppdraget. Ett stort och varierat utbud av dansföreställningar förekommer främst i Stockholm, medan det på regional och lokal nivå råder en ojämn satsning. Danskonsten måste ges förutsättningar för ett fritt och oberoende skapande. Vi menar att en handlingsplan bör upprättas med riktlinjer för hur danskonsten skall kunna utvecklas och bli en oberoende konstnärlig kraft i samhället.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 2 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

10. Ett uppdrag till Dansens Hus (punkt 14)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 14 borde ha följande lydelse:

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 10. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr352 yrkande 4.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör ge Dansens Hus i uppdrag att bilda ett dansnätverk i landet. Samarbetet i nätverket skulle kunna omfatta samtliga dansproducenter i landet, såväl dansinstitutioner som fria dansgrupper och koreografer. Uppdraget skulle även kunna omfatta internationella gästspel och internationella kontakter för exempelvis samproduktioner mellan olika länder. Vi anser att nätverket även skulle kunna omfatta gemensamt publik- och informationsarbete inom landet och internationellt och vara ett led i arbetet med att marknadsföra dansen för att nå fler ovana dansbesökare. Även Riksteatern skulle kunna ingå i nätverket och bidra med sin överlägsna kunskap och erfarenhet av turnéverksamhet. Riksdagen bör tillkännage för regeringen som sin mening det som här anförts om uppdrag till Dansens Hus att bilda ett dansnätverk.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 4 skall tillkännage för regeringen vad som här anförts.

11. Göteborgsmusiken (punkt 18)

av Lennart Fridén (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 18 borde ha följande lydelse:

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 11. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr228.

Ställningstagande

Jag anser att åtgärder måste vidtas för att säkra en fortsatt verksamhet hos Göteborgsmusiken – Flygvapnets Musikkår. Orkestern är en av ett fåtal professionella blåsarensembler i Sverige. Den har så sent som i somras erhållit omdömet som ”en av de ledande blåsarsymfoniska orkestrarna i världen” i samband med ett symposium i Luzern i Schweiz.

Antalet orkestrar med kompetens att framföra ceremoniell musik på högsta nivå har under de senaste decennierna minskat drastiskt i Sverige. Både för att vårda den delen av vårt musikkulturella arv och för vårt anseende måste vi slå vakt om dessa orkestrar – inte minst Göteborgsmusiken som dessutom är den främsta till övervägande delen civilt baserade. Göteborgsmusiken utgör dessutom ett reellt stöd och är ett föredöme för ett stort antal små amatörblåsarensembler i landet.

Jag anser att det bör vara statens ansvar att, som den störste finansiären av orkestern, vidta de åtgärder som behövs för att säkra orkesterns framtid.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr228 (m, s, v, kd, c, fp, mp) skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

12. Nyckelharpan som svenskt nationalinstrument (punkt 19)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 19 borde ha följande lydelse:

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 12. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2000/01:Kr233, 2000/01:Kr306, 2000/01:Kr701 yrkande 23, 2001/02:Kr266, 2001/02:Kr268 yrkande 2, 2001/02:Kr290, 2001/02:Kr294, 2001/02:Kr302, 2001/02:Kr353, 2001/02:Kr354 och 2001/02:Kr422 yrkande 37.

Ställningstagande

Jag anser att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening att regeringen bör finna en form för att utse nyckelharpan till svenskt nationalinstrument.

Nyckelharpan är inte bara ett intressant och fullödigt instrument. Den är också en mycket viktig del av vårt kulturarv – ett märkligt kulturobjekt – som vi i Sverige har ett speciellt ansvar för.

Jag föreslår att riksdagen med delvis bifall till motionerna 2000/01:Kr233 (c), 2000/01:Kr306 (s), 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 23, 2001/02:Kr266 (mp), 2001/02:Kr268 (c) yrkande 2, 2001/02:Kr290 (s), 2001/02:Kr294 (s), 2001/02:Kr302 (s), 2001/02:Kr353 (s), 2001/02:Kr354 (s) och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 37 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

13. Nyckelharpan som svenskt nationalinstrument (punkt 19)

av Ewa Larsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 19 borde ha följande lydelse:

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 13. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2000/01:Kr701 yrkande 23, 2001/02:Kr266 och 2001/02:Kr422 yrkande 37 samt bifaller delvis motionerna 2000/01:Kr233, 2000/01:Kr306, 2001/02:Kr268 yrkande 2, 2001/02:Kr290, 2001/02:Kr294, 2001/02:Kr302, 2001/02:Kr353 och 2001/02:Kr354.

Ställningstagande

Jag anser att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening att nyckelharpan skall upphöjas till svenskt nationalinstrument.

Jag anser att nyckelharpan skall få sin rättmätiga plats i svensk kultur genom att den koras till svenskt nationalinstrument. Oavsett var nyckelharpan verkligen först har utvecklats är det främst kring Östersjöområdet, med Uppland som centrum, som instrumentet har använts och förfinats. Att nyckelharpan dessutom har överlevt ända in i vår tid som ett viktigt instrument i den svenska folkmusiken motiverar en upphöjelse till nationalinstrument.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 2000/01:Kr701 (mp) yrkande 23, 2001/02:Kr266 (mp) och 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 37 och med delvis bifall till motionerna 2000/01:Kr233 (c), 2000/01:Kr306 (s), 2001/02:Kr268 (c) yrkande 2, 2001/02:Kr290 (s), 2001/02:Kr294 (s), 2001/02:Kr302 (s), 2001/02:Kr353 (s) och 2001/02:Kr354 (s) skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

14. Samverkansprojekt inom olika genrer m.m. (punkt 20)

av Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Jan Backman och Roy Hansson
(alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 20 borde ha följande lydelse:

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 14. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr205 yrkande 10 och bifaller delvis motion 2001/02:Kr350 yrkande 8.

Ställningstagande

Många fördelar kan vinnas genom en formaliserad samordning inom olika genrer. Samordningen kan dock ha olika utseende. Ingen konstform mår väl av att stöpas i samma form som andra. Det måste ankomma på respektive genre eller musikslag att själv välja samverkansform. Olika samverkansprojekt, t.ex. det som föreslås av Jazzriksförbundet för landets jazzklubbar och föreningar eller det i Tobo startade genrecentret för folkmusik, kan prövas och stödjäs av staten och kanske kompletteras med andra organisatoriska åtgärder.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 10 och med delvis bifall till motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 8 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

15. Samverkansprojekt inom olika genrer m.m. (punkt 20)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 20 borde ha följande lydelse:

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 15. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr350 yrkande 8 och bifaller delvis motion 2001/02:Kr205 yrkande 10.

Ställningstagande

Vi anser att kulturpolitiken skall verka för ett musikutbud som präglas av mångfald och hög kvalitet. Den statliga bidragsgivningen skall därför omfatta all slags musik och ta ställning till musiklivets skilda villkor. Vi anser att det finns ett stort behov av fler genreprofilerade centrum för musik och att fortlevnaden av de centrum som redan finns samtidigt garanteras.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 8 och med delvis bifall till motion 2001/02:Kr205 (m) yrkande 10 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

16. En plan för inrättandet av olika genrecentrum på musikområdet (punkt 21)

av Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Jan Backman och Roy Hansson (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 21 borde ha följande lydelse:

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 16. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr231.

Ställningstagande

Kulturutredningen föreslog i sitt betänkande (SOU 1995:84) att det skulle inrättas ett antal genrecentrum till stöd för olika musikformer. Bortsett från genrecentrumet för folkmusik i Tobo, som tillkom genom initiativ från riksdagen, har idén inte utvecklats vidare och rentav helt negligerats av regeringen. Musikaliska centrum eller genrecentrum skulle kunna ta till vara mänskliga och organisatoriska resurser, eldsjälares insatser och vårt musikaliska kulturarv samt skapa bättre förutsättningar för samarbete med den privata branschsektorn och förbättra verksamheterna på ett ekonomiskt försvarbart sätt. Regeringen bör utarbeta en plan för hur idéerna skall kunna förverkligas.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr231 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad vi här anfört om att en plan för centrumbildningar inom musikområdet skall utarbetas med beaktande av Kulturutredningens enhälliga förslag i frågan.

17. Stöd till Folkmusikens hus i Rättvik (punkt 24)

av Ewa Larsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 24 borde ha följande lydelse:

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 17. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr422 yrkande 36.

Ställningstagande

Jag anser att statligt stöd bör lämnas till Folkmusikens hus i Rättvik.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 36 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad jag här anfört.

18. Statlig samverkan beträffande stödet till Eric Sahlström-institutet (punkt 26)

av Inger Davidson (kd), Birgitta Sellén (c) och Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 26 borde ha följande lydelse:

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 18. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr268 yrkande 1.

Ställningstagande

Folkmusikinstitutet i Tobo har i dag en mycket bra verksamhet tack vare ett uthålligt arbete främst från aktiva intresserade personer på orten. De har lyckats att – med hjälp från skilda myndigheter – skapa en verksamhet som binder samman utbildning i dans och musik med kultur. Denna satsning får emellertid inte stagnera, den måste utvecklas. Vi anser att det är nödvändigt att regeringen tar ansvar för en samverkan mellan berörda departement och mellan utbildnings- och kulturmyndigheter i fråga om statsbidrag och bidragsregler.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr268 (c) yrkande 1 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts för att slå vakt om folkmusikinstitutet i Tobo.

19. Villkoren för statsbidraget till Eric Sahlström-institutet (punkt 27)

av Ewa Larsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 27 borde ha följande lydelse:

27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 19. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr422 yrkande 34.

Ställningstagande

Jag anser att det villkor som ställts upp för statsbidrag till Eric Sahlström-institutet som innebär krav på delfinansiering från annat håll med minst hälften bör justeras nedåt.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 34 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

20. En utredning om spelmansstämmornas och festivalernas roll i kulturlivet (punkt 28)

av Inger Davidson (kd), Birgitta Sellén (c) och Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 28 borde ha följande lydelse:

28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 20. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2000/01:Kr345 yrkande 20 och 2001/02:Kr418 yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att festivalernas och spelmansstämmornas betydelse för musiklivet bör uppmärksammas. Medan de i t.ex. Finland vunnit internationell uppmärksamhet och erkännande tack vare långsiktig utveckling av festivalutbudet ser vi motsatt tendens i Sverige. I stället för att lyftas fram i kulturpolitiska sammanhang tvingas de motivera sin existens. I det finns en risk att kvalitet ersätts av verksamheter som lockar storpublik, vilket kan vara ödesdigert för de smalare festivalerna. Vi anser därför att regeringen bör initiera en utredning om spelmansstämmornas och festivalernas roll i kulturlivet. I denna bör också ingå jämförelser med andra länder.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 20 och 2001/02:Kr418 (kd) yrkande 5 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

21. Stöd till tekniskt avancerad musikutrustning (punkt 31)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 31 borde ha följande lydelse:

31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 21. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr350 yrkande 12.

Ställningstagande

Många musikskolor saknar medel för att kunna köpa in instrument och för att kunna erbjuda god musikstudioverksamhet. Den tekniska utrustningen är förhållandevis dyr. Läget är inte bättre för studieförbunden, de ideella musikföreningarna och de enskilda pop- och rockbanden. Vi anser att regeringen bör tillsätta en utredning för att undersöka förutsättningarna för att tillskapa en stödform som skulle kunna ge studieförbund och ideella musikföreningar möjlighet till bidrag för tekniskt avancerad musikutrustning.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 12 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

22. Ökat arrangörstöd (punkt 34)

av Ewa Larsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 34 borde ha följande lydelse:

34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 22. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr422 yrkande 27.

Ställningstagande

Jag anser att arrangörstödet bör stärkas för att öka möjligheten för musiker att kunna leva på sitt arbete och för att öka musikernas möjlighet att delta i olika samarrangemang. Ett ökat stöd förbättrar också möjligheterna för olika former av möten såväl mellan amatörer och professionella som mellan musik och dans. Ett ökat stöds betydelse för ett levande och vitalt musik- och dansliv bör ges regeringen till känna.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 27 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

23. Ett utredningsuppdrag om musikens betydelse (punkt 38)

av Ana Maria Narti (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 38 borde ha följande lydelse:

38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 23. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2000/01:Kr290 yrkande 1 och 2001/02:Kr355 yrkande 1.

Ställningstagande

Sveriges musik- och kulturskoleråd (SMoK) bör ges ett utredningsuppdrag om musikens betydelse kulturellt och studiemässigt för den enskilde elevens studieresultat. Utredningen bör även omfatta en studie av den kulturella betydelsen i områden där den kommunala musik- och kulturskolan verkar.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 2000/01:Kr290 (fp) yrkande 1 och 2001/02:Kr355 (fp) yrkande 1 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

24. Textremсор vid operaframföranden på svenska (punkt 41)

av Birgitta Sellén (c) och Ana Maria Narti (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 41 borde ha följande lydelse:

41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 24. Därmed bifaller riksdagen motion 2000/01:Kr201.

Ställningstagande

Vi anser att riksdagen bör tillkänna för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att även operor på svenska bör textas för att hörselskadade skall kunna tillgodogöra sig både musiken och orden.

Bland de svenska kulturpolitiska målen finns ett tillgänglighetsmål. Med utgångspunkt i detta vill vi anföra följande.

För hörselskadade finns på många platser teleslingor och hörlurar som förstärkare, vilket i sig är bra. Dock finns det hörselskadade personer som inte kan tillgodogöra sig allt ens via hörlurar. Delar av ljudet försvinner på grund av hörselskadans karaktär och det blir svårt att t.ex. uppfatta orden vid opera-föreställningar.

Vid föreställningar på andra språk än svenska visas ofta en svensk översättning i form av en textrema ovanför scenen.

På Kungliga Operan i Stockholm spelas svenskspråkig opera till cirka 40 %. För att alla skall kunna uppfatta orden borde även svenska operor textas på svenska för att musik och ord skall framträda så bra som möjligt.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2000/01:Kr201 (fp) skall tillkänna för regeringen som sin mening vad som här anförts.

25. Ökat ekonomiskt stöd till Riksteatern, Svenska rikskonserter och Riksutställningar (punkt 43)

av Ewa Larsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 43 borde ha följande lydelse:

43. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 25. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr422 yrkande 24.

Ställningstagande

De tre R:en – Riksteatern, Rikskonserter och Riksutställningar – har lyckats mycket bra. Jag anser att de behöver ökat ekonomiskt stöd för konstnärlig nydaning, löneökningar, prishöjningar, hyra, ny utrustning m.m. Härutöver krävs medel för extra satsningar inom folk- och kammarmusiken och för turnéer till områden i landet där Unga Riks kanske är ett barns enda möjlighet att få se en teaterföreställning under uppväxtåren.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 24 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

26. En utredning om könsbalansen på musikområdet (punkt 44)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 44 borde ha följande lydelse:

44. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 26. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr350 yrkande 1.

Ställningstagande

Alla skall ha möjlighet att uppleva kultur och kunna ägna sig åt eget skapande. Det framgår av de kulturpolitiska målen som riksdagen fastlagt. I dag finns, som framgår bl.a. av Kulturbarometerns statistik, en könsmässig uppdelning inom musikområdet, vilken innebär att vissa genrer, som rockmusiken, har en överrepresentation av män, medan andra, som körsången, är kvinnodominerade. På musikens område blir könsrollerna ofta mycket tydliga. Det finns mycket information om hur verkligheten ser ut.

Vi anser att regeringen bör ges i uppdrag att utreda hur könsbalansen inom musikens olika områden skall kunna motverkas, så att män och kvinnor, pojkar och flickor verkligen får samma möjligheter till såväl musikupplevelser som eget utövande.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 1 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

27. Möjligheterna att få fram fler verk av kvinnliga musikskapare (punkt 45)

av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 45 borde ha följande lydelse:

45. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 27. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr350 yrkande 2.

Ställningstagande

Riksdagen bör uppdraga åt regeringen att se över möjligheterna att uppmuntra och få fram fler verk av kvinnliga musikskapare och – när det gäller musikteater – även manusförfattare.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 2 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförts.

28. Utvärdering av Teateralliansen AB m.m. (punkt 48)

av Inger Davidson (kd), Birgitta Sellén (c) och Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 48 borde ha följande lydelse:

48. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 28. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr418 yrkande 14.

Ställningstagande

Konstnärernas arbetsmarknad skiljer sig från situationen inom de flesta andra yrken. Regeringen har omvandlat de tidsbegränsade stödsatserna riktade till konstnärer, stödet till arbetsförmedlingen vid centrubildningarna och stödet till en tredje anställningsform inom teatern till en permanent verksamhet, vilket vi ser som mycket positivt. Verksamheten permanentades dock innan någon utvärdering gjorts. Vi anser därför att en utvärdering bör göras för att andra skall kunna dra nytta av de eventuella goda erfarenheterna från försöksverksamheten.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr418 (kd) yrkande 14 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförs.

29. Ökat stöd till Teateralliansen AB och centrubildningarna (punkt 49)

av Ewa Larsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 49 borde ha följande lydelse:

49. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 29. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr422 yrkande 8.

Ställningstagande

Det är en viktig principiell och ideologisk markering att slå fast att det offentliga stödet till konstnärer är ersättning för utfört arbete och inte understöd. Jag ser därför mycket positivt på att medel har omfördelats från arbetsmarknadssektorn till kultursektorn. Bland annat har de tolv centrubildningarna erhållit 10 miljoner kronor och Teateralliansen AB 15 miljoner kronor från AMS för att stödja de arbetslösa inom de olika konstnärsgруппerna. Verksamheterna är utvärderade och fungerar bra. Jag anser emellertid att stöden behöver utvecklas för att kunna möta efterfrågan.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 8 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförs.

30. Stöd till länsmusikkonsulenter (punkt 50)

av Ewa Larsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 50 borde ha följande lydelse:

50. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 30. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr422 yrkande 26.

Ställningstagande

Länsmusiken är ett serviceorgan för musiklivet i länet, som producerar konserter till skolor, föreningar, studieförbund, kommuner, församlingar, företag och andra som anordnar konserter. För många människor, inte minst barn, svarar länsmusiken för den viktigaste kontakten med levande musik och med musikformer som lyssnarna normalt inte kommer i kontakt med. Bland de musikformer länsmusiken arbetar med finns bl.a. kammarmusik, folkmusik, jazz och modern konstmusik. Länsmusiken har tyvärr drabbats mycket hårt av tidigare års nedskärningar. Jag anser att anslaget till länsmusiken bör öka och att länsmusikkonsulenttjänsterna återinrättas.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion 2001/02:Kr422 (mp) yrkande 26 skall tillkännage för regeringen som sin mening vad som här anförs.

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Vissa övergripande teater- och musikfrågor (punkt 1)

Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v) och Ewa Larsson (mp) anför:

Vi vill påminna om att Statens kulturråd i sitt budgetunderlag för åren 2003–2005 gör bedömningen att anslaget till de fria teater-, dans- och musikgrupperna samt arrangerande musikföreningar m.m. bör tillföras 16 miljoner kronor år 2003, 15 miljoner kronor år 2004 och 7 miljoner kronor år 2005 för att en realistisk finansiering av den verksamhet som bedrivs skall vara möjlig. Bedömningen görs mot bakgrund av förslagen i Kulturrådets översyn Vem säger sig fri? och av rådets erfarenheter från den senaste bidragsfördelningen.

Vi instämmer i vad som anförs i motion 2001/02:Kr205 (m) om de fria grupperna, nämligen att mycket av teaterns förnyelse sker genom dem. De svarar också för en mycket stor del av det utbud som riktas till skolor och ungdomsgrupper. Vi anser i likhet med motionärerna att det är självklart att gruppernas innovativa verksamheter skall underlättas och att anslaget till de fria teatergrupperna bör ökas betydligt vid den kommande budgetbehandlingen.

2. Treåriga stöd till de fria grupperna (punkterna 6 och 7)

Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Jan Backman och Roy Hansson (alla m) anför:

Vi vill påminna om att i Moderata samlingspartiets budgetmotion 2001/02:Kr205 (m) och kommittémotion 2001/02:Kr340 (m) har förordats en annan politik än regeringens när det gäller de fria grupperna, nämligen att de fria grupperna skulle få ett tillskott, utöver regeringens förslag, med 15 miljoner kronor per år under en treårsperiod. Vi anser att de fria grupperna står för förnyelse och att det bör vara självklart att staten skall underlätta deras innovativa verksamhet på lång sikt.

3. Treåriga stöd till de fria grupperna (punkterna 6 och 7)

Ana Maria Narti (fp) anför:

Jag vill påminna om Folkpartiet liberalernas budgetmotioner 2001/02:Kr419 (fp) och 2001/02:Fi294 (fp), där det yrkades på ett med 7 miljoner kronor ökat bidrag till de fria grupperna, vilka är en stor tillgång för svenskt teaterliv.

4. Ett centrum för teaterutveckling (punkt 8)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Teatergruppen Teatermaskinen är en fri grupp som enligt vår mening på ett mycket påtagligt sätt stått för förnyelse av det moderna scenspråket inom teatern. Vi vill påminna om vad vi framfört i vår motion 2001/02:Kr348 (v) yrkande 7, nämligen att denna grupp borde ges möjlighet att genomföra studier som skulle kunna leda till etableringen av ett centrum för teaterutveckling.

5. De fria dansarnas pension och socialförsäkring (punkt 9)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

De fria dansarna, i likhet med de statligt anställda dansarna, bör ha möjlighet att gå i pension vid 40 års ålder. Vi vill påminna om att vi i vår motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 12 framfört att frågan om de fria dansarnas socialförsäkringsvillkor (sjukförsäkringen, föräldraförsäkringen, arbetsskadeförsäkringen och det allmänna pensionssystemet) bör ses över så att de fria dansarna inte missgynnas i förhållande till andra grupper.

6. Unga koreografers etableringsmöjligheter (punkt 15)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Vi vill påminna om vad vi anfört i motion 2001/02:Kr352 (v) yrkande 10 om att unga koreografer bör ges möjligheter att etablera sig. Vi anser att det är viktigt att unga koreografer, särskilt de unga kvinnliga koreograferna, får bidra till dansens utveckling. Detta skulle vara en investering för framtiden.

7. Ökat statligt stöd till scenen Stallet i Stockholm (punkt 23)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

En ny scen, det s.k. Stallet, har etablerats inom Rikskonserters lokaler i Stockholm. Det är en fast scen för folk- och världsmusik. Utgående från Stallets verksamhet och de konstnärliga och ideella resurser som finns i den har Svenska rikskonsorter givits ett särskilt ansvar för främjande och utvecklande av dessa musikformer i hela landet. Vi vill påminna om vad vi anfört i motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 4 om att Stallet bör ges förutsättningar för långsiktighet och kontinuitet i sin verksamhet.

8. Scener m.m. för pop-, rock- och jazzmusik (punkt 32)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Vi vill påminna att vi i motion 2000/01:Kr210 (v) yrkandena 1 och 2 påtalat behovet av scener och lämpliga repetitionslokaler för pop och rockmusik, kanske i form av något som liknar den danska ”spelställeslagen”. Vi har avstått från att reservera oss till förmån för motionen då Kulturrådet och Ung-

domsstyrelsen för närvarande arbetar med att hitta en lösning som passar Sverige.

9. Fördelningen av stödet till musiklivets arrangörer (punkt 33)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Det finns en stor variation av aktörer i arrangörsledet. Arrangörsföreningarna består i stor utsträckning av "eldsjälar" som ofta arbetar ideellt och utan ersättning. De har en mycket stor betydelse för musiklivet i landet. Det är av yttersta vikt att det nät av arrangörer och ideella insatser som de rikstäckande arrangörsorganisationerna i dag utgör inte bryts sönder i och med regionaliseringen av de kulturpolitiska insatserna. Vi vill påminna om vad vi i vår motion 2001/02:Kr 350 (v) yrkandena 10 och 11 sagt om vikten av samverkan mellan arrangörer för att stödet skall komma samtliga musikgenrer till godo. Ingen skall gynnas på den andras bekostnad.

10. Bidrag till kommunala kultur- och musikskolor (punkt 37)

Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (båda kd) anför:

De kommunala kultur- och musikskolorna har under de senaste decennierna grundlagt och utvecklat många människors musikintresse. Många kommuner har börjat se dessa skolor som en strategiskt viktig verksamhet. Vi vill att varje barn även i framtiden skall få möjlighet att spela ett instrument under sin skoltid. Vi vill påminna om att vi i vår motion 2001/02:Fi298 (kd) föreslagit en ökning med 4,25 miljarder kronor utöver regeringens förslag till den kommunala sektorn för treårsperioden 2002–2004 och att detta bl.a. skulle ha kommit kultur- och musikskolorna till godo om riksdagen hade bifallit motionsyrkandet.

11. Riksteaterns statsbidrag (punkt 42)

Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Jan Backman och Roy Hansson (alla m) anför:

I och med att det nu finns länsteatrar över hela landet anser vi att behovet av Riksteatern har upphört. Vi vill påminna om vad som framförs i motion 2001/02:Kr259 (m) om att i stället helhjärtat skapa ett lokalt förankrat teaterliv.

12. Nationalscenernas uppdrag (punkt 46)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Vi vill påminna om vad vi anfört i vår motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 3 om att en nationalscen skall våga ta ut de konstnärliga svängarna. Ledningen skall inte behöva stirra sig blind på ekonomin eller helt anpassa sin repertoar för att fylla åskådarplatserna vid varje föreställning. För att nationalscenerna skall kunna gå i spetsen för den konstnärliga utvecklingen krävs statsbidragsbestämmelser som anpassas till uppdraget. Nationalscenerna skall givetvis

framföra klassiska verk men måste också ha ett konstnärligt utrymme att framföra verk som inte garanterat lockar den stora publiken.

13. Det statliga fonogramstödet (punkt 47)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Vi vill påminna om vad vi anför i vår motion 2001/02:Kr350 (v) yrkande 7 om att utvecklingen inom skivbranschen måste bevakas noga och att målet måste vara att möjliggöra mångfald och bredd i fonogramutgivningen. Enligt vår mening är detta viktigt, inte minst med tanke på att skivutgivningen alltmer domineras av ett fåtal multinationella företag och att små, oberoende och framgångsrika skivbolag tenderar att bli uppköpta. I vår motion har vi anförat att det statliga stödet till fonogramutgivning bör utformas på ett sätt som motverkar fortsatt koncentration och likriktning på fonogrammarknaden.

14. Det statliga fonogramstödet (punkt 47)

Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (båda kd) anför:

Vi vill påminna om att vi i våra budgetmotioner 2001/02:Kr416 (kd) yrkande 5 i denna del och 2001/02:Kr418 (kd) yrkande 6 föreslog en ökning av fonogramstödet med 1 000 000 kronor (bet. 2001/02:KrU1). Vi menar att olika genrens skilda förutsättningar på musikmarknaden måste bevakas.

15. Ökat stöd till Teateralliansen AB och centrumbildningarna (punkt 49)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Det är en viktig principiell och ideologisk markering att slå fast att det offentliga stödet till konstnärer är ersättning för utfört arbete och inte understöd. Vi ser det därför som en framgång att pengar omfördelats från arbetsmarknadssektorn till kultursektorn. Vi avser att återkomma under kommande års budgetarbete med förslag till ytterligare steg i denna riktning.

16. Stöd till länsmusikkonsulenter (punkt 50)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Vi är bekymrade över de nedskärningar som gjorts av anslaget till länsmusiken och avser att under kommande budgetarbete verka för ökade resurser till länsmusiken i syfte att åter inrätta länsmusikkonsulenttjänster.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2000

2000/01:Kr201 av Lennart Kollmats (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att även operor på svenska bör textas för att hörselskadade skall kunna tillgodogöra sig både musiken och orden.

2000/01:Kr207 av Magnus Jacobsson och Amanda Agestav (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om stöd till musikskolornas verksamhet.

2000/01:Kr210 av Peter Pedersen m.fl. (v):

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till hur tillgången till scener skall kunna säkras för livemusik (spelning inför publik) med inriktning på pop- och rockmusik utifrån en analys av den danska spelställelagen i enlighet med vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen begär att regeringen i övrigt utreder förutsättningarna för den icke-kommersiella ungdomsmusiken, t.ex. avseende bristen på repetitionslokaler för unga pop- och rockmusiker.

2000/01:Kr233 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utse nyckelharpan till svenskt nationalinstrument.

2000/01:Kr235 av Bo Lundgren m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om musik.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om teater.

2000/01:Kr247 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Kulturskolans roll i en sammanhållen nationell kulturpolitik.

2000/01:Kr250 av Raimo Pärssinen (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändrad bidragsfördelning till länsmusikens institutioner.

2000/01:Kr251 av *Sven Brus m.fl. (kd, m, fp)*:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att en skyndsam översyn krävs av villkoren för de svenska symfoniorkestrarna.

2000/01:Kr290 av *Runar Patriksson (fp)*:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda musikens betydelse och särskilt den kommunala musik- och kulturskolan.

2000/01:Kr306 av *Carina Hägg (s)*:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra nyckelharpan till nationalinstrument.

2000/01:Kr307 av *Tasso Stafilidis och Charlotta L Bjälkebring (v)*:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att oavsett om en fri grupp erhåller anslag från Statens kulturråd eller ej skall verksamma fria grupper i Sverige erhålla samma service som de grupper som erhåller statliga verksamhetsbidrag eller projektbidrag.

2000/01:Kr345 av *Inger Davidson m.fl. (kd)*:

20. Riksdagen begär att regeringen genomför en utredning om spelmannsstämmornas och festivalernas roll i kulturlivet.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om orkesterinstitutionernas situation.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den kommunala kultur- och musikskolan.

2000/01:Kr701 av *Matz Hammarström m.fl. (mp)*:

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att överväga om ytterligare nationellt stöd kan behövas så att fler folkmusikcentrum kan utveckla sin verksamhet.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att nyckelharpan upphöjs till svenskt nationalinstrument.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att festivalers och spelmannsstämmors utveckling studeras närmare så att adekvat stöd kan ges.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att förlegat sätt att tilldela stöd till folkdansare justeras så att det ej verkar kontraproduktivt.

Motioner från allmänna motionstiden 2001

2001/02:Kr204 av Magnus Jacobsson och Amanda Agestav (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att återkomma till riksdagen med förslag för att stärka musikskolorna.

2001/02:Kr205 av Bo Lundgren m.fl. (m):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om teatern.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dansen.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om musiken.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om genrecenter för musiken.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om folkmusiken.

2001/02:Kr228 av Lennart Fridén m.fl. (m, kd, s, fp, mp, v, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att åtgärder måste vidtagas för att säkra en fortsatt verksamhet hos Göteborgsmusiken – Flygvapnets Musikkår.

2001/02:Kr231 av Lennart Fridén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en plan för centrumbildningar inom musikområdet utarbetas och med beaktande av Kulturutredningens enhälliga förslag i den frågan.

2001/02:Kr259 av Bertil Persson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Riksteatern bör läggas ner.

2001/02:Kr266 av Ewa Larsson (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att nyckelharpan upphöjs till svenskt nationalinstrument.

2001/02:Kr268 av Rigmor Stenmark och Birgitta Sellén (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samverkan mellan kultur- och utbildningsområdet för att slå vakt om folkmusikinstitutet i Tobo.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nyckelharpan som nationalinstrument.

2001/02:Kr290 av Eva Johansson och Kenth Högström (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra nyckelharpan till ett svenskt nationalinstrument.

2001/02:Kr293 av Anne Ludvigsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nationell status för några fullt besatta blåsarsymfoniska orkestrar.

2001/02:Kr294 av Lennart Axelsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nyckelharpan ställning som nationalinstrument.

2001/02:Kr302 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nyckelharpan som nationalinstrument.

2001/02:Kr306 av Anita Jönsson och Catherine Persson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Statens kulturråd bör verka för att ge jazz- och rockmusiken bättre förutsättningar och i det arbetet pröva den danska modellen.

2001/02:Kr321 av Sonia Karlsson och Inge Carlsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om anslagsfördelningen mellan symfoniorkestrarna i landet.

2001/02:Kr348 av Tasso Stafilidis och Charlotta L Bjälkebring (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en konsekvensanalys när det gäller effekterna av att medelstildelningen till teater och dans inte följer den faktiska kostnadsutvecklingen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en utvärdering av hur anslagets storlek svarar mot den verksamhet som bedrivs på teaterinstitutionerna och i de fria grupperna.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att treåriga avtal bör slutas med de fria teatergrupperna.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den bör överväga hur ett förslag till långsiktig lösning på frågan om verksamhetsbidrag och projektbidrag skall se ut.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att samtliga verksamma fria grupper i landet skall erhålla samma service av Statens kulturråd och synliggöras t.ex. genom att inbegripas och återfinnas i bl.a. statistik, riktade satsningar, utredningar osv.

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om genomförandestudier tillsammans med Teatermaskinen, ett centrum för teaterutveckling.

2001/02:Kr350 av Peter Pedersen m.fl. (v):

1. Riksdagen begär att regeringen låter utreda hur könsbalansen inom musikens olika områden skall kunna motverkas.
2. Riksdagen begär att regeringen låter se över möjligheterna att uppmuntra och få fram fler verk av kvinnliga musikskapare – i fallet musikteater, även manusförfattare.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att nationalscenerna inom sitt uppdrag bör prioritera att leda den konstnärliga utvecklingen, bl.a. genom att framföra fler nyproducerade verk.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att Stallet bör ges förutsättningar till långsiktighet och kontinuitet i sin verksamhet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att länsmusikens ansvar för alla musikstilar/musikgenrer bör betonas i bidragsgivningen.
6. Riksdagen begär att regeringen låter initiera en analys av orkestermusikens ökade svårigheter att rekrytera orkestermusiker och utifrån denna analys föreslå åtgärder.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att det statliga fonogramstödet bör utformas på ett sätt som motverkar fortsatt koncentration och likriktning på fonogrammarknaden.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att det finns behov av att tillskapa fler genreprofilerade centrum för musik och garantera fortlevnaden för dem som redan finns.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen och Kulturrådet bör söka vägar att samverka med och fortsättningsvis utnyttja arrangörsorganisationerna på ett sådant vis att det kommer samtliga musiklivets parter till godo.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att arrangörstödet bör inriktas på att komma alla musikstilar/musikgenrer till godo, så att ingen gynnas på den andras bekostnad.
12. Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med syfte att undersöka förutsättningarna för att tillskapa en stödform som ger studieförbund och ideella musikföreningar möjlighet till bidrag för tekniskt avancerad musikutrustning.

2001/02:Kr351 av Lena Ek (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om orkesterbidrag till Östgöta blåsansymfoniker.

2001/02:Kr352 av Tasso Stafilidis m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda hur en tydlig struktur för dansområdet kan åstadkommas, vilken skall syfta till att främja tillväxten på dansområdet och uppvärdera dansen som konstform.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en handlingsplan för att utveckla dansen som konstform.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över tillgången på funktionella scener för dansen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om uppdrag till Dansens Hus att bilda ett dansnätverk.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en konsekvensanalys när det gäller effekterna av att medelstildelningen till dansen inte följer den faktiska kostnadsutvecklingen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en utvärdering av hur anslagens storlek svarar mot den verksamhet som bedrivs på dansinsitutionerna, hos de fria grupperna och koreograferna.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att minst treåriga avtal bör slutas med de fria dansgrupperna och koreograferna.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda de finansiella konsekvenserna av en långsiktig lösning på frågan om verksamhetsbidrag och projektbidrag för de fria dansgrupperna och koreograferna.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av behovet av att unga koreografer ges etableringsmöjligheter.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att samtliga verksamma fria grupper i landet skall synliggöras av Statens kulturråd t.ex. genom att inbegripas och återfinnas i statistik, riktade satsningar, utredningar osv.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av dansarnas särskilda situation när det gäller pension och socialförsäkring så att inte de fria dansarna missgynnas.

2001/02:Kr353 av Kristina Zakrisson och Monica Öhman (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nyckelharpan som nationalinstrument.

2001/02:Kr354 av Karin Jeppsson och Mariann Ytterberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nyckelharpan som nationalinstrument.

2001/02:Kr355 av Runar Patriksson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda musikens betydelse och särskilt den kommunala musik- och kulturskolan.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skriva in rätten till studier i kommunala musik- och kulturskolan i läroplanen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kommunala musklärares lönenivå.

2001/02:Kr418 av Inger Davidson m.fl. (kd):

5. Riksdagen begär att regeringen genomför en utredning om spelmansstämornas och festivalernas roll i kulturlivet.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utvärdering av den så kallade tredje anställningsformen inom teatern och centrumbildningarna.

2001/02:Kr422 av Matz Hammarström m.fl. (mp):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att överväga behovet av att på sikt utveckla centrumbildningarnas och Teateralliansens verksamhet i enlighet med vad som anförs i motionen.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att Riksteatern, Riksutställningar och Rikskonserter bör ges ekonomiska förutsättningar att utvecklas även i framtiden.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att den bör återkomma med förslag på hur länsmusikkonsulenterna kan återupprättas.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening arrangörsstödets betydelse för ett levande kulturliv.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att nivån för delfinansiering till Folkmusikinstitutet i Tobo av andra parter än staten måste justeras nedåt.
35. Riksdagen begär att regeringen skall låta undersöka behovet av ytterligare folkmusikcentrum.
36. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening framtida behov av nationellt stöd till Rättviks folkmusikcentrum.
37. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att nyckelharpan bör upphöjas till svenskt nationalinstrument.

38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att festivalers och spelmansstämmors utveckling bör studeras närmare så att adekvat stöd kan ges.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att stödet till folkdansare bör justeras så att det ej verkar kontraproduktivt.